

Вестник

ИНОВАЦИИ И БИЗНЕС

Година XIV, брой 3, юни 2010

enterprise europe

2 АКЦЕНТИ

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

3 ТЕМА НА ДЕНЯ

БЯГАНЕ С ПРЕПЯТСТВИЯ

4 НЕВОЛИТЕ НА БИЗНЕСА

6 2010 г. Е РЕШАВАЩА ЗА
ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

10 УСВОЯВАНЕТО НА СРЕДСТВАТА ИЗОСТАВА

11 ПОУКИТЕ

14 ИНОВАЦИИ

СЪКРАЩАВА СЕ ПЪТЯТ НА ИНОВАЦИИТЕ

15 ТЕХНОЛОГИИ НА БЪДЕЩЕТО

16 КОНКУРС ЗА ЕКОИНОВАЦИИ

17 МРЕЖАТА

УСПЕШНИ БИЗНЕС СРЕЩИ

18 ЕДНА ИДЕЯ И ЗА НАШИТЕ ФИРМИ

19 ДОБРАТА ПРАКТИКА

ПОМОЩ В НУЖЕН МОМЕНТ

22 ТЕХНОЛОГИЧЕН ТРАНСФЕР, ИНОВАЦИИ И БИЗНЕС ПАРТНЬОРСТВО

23 INSIDE

ISSN 1310-9138

В подкрепа на бизнеса

Европейска комисия
ГД Предприятия и промишленост

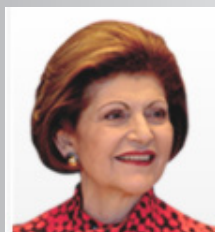

Пролет в Европа е ежегодна кампания, която тази година ще се състои до 30 юни 2010 г. и

е отворена за всички училища от Европа. Основната ѝ цел е да организира дейности, които помагат на учениците да мислят за Европа и да изкажат мненията си, да се разгърнат творчески образователни практики, които използват ИТ.

През 2010 г. кампанията е посветена на „Европейското гражданство и основните човешки права“, като се насърчават срещи и дискусии, които помагат да се оформи образът на бъдещата Европа. Дейностите и състезанията на Пролет в Европа засягат още много интересни и практически значими теми, като биоразнообразието и климатичните промени. Друг акцент на кампанията е инициативата „Отново на училище“, в която местни, национални и европейски политици и експерти посещават своите бивши или други училища. Всички училища, които се интересуват от поканата на такъв специален гост могат да намерят информация на уеб сайта и да влязат във връзка с госта чрез предложения модел за писмо.

Андрула Василю - европейски комисар за образование, култура, многоезичие и младеж, заяви при откриването на кампанията: „Навлизайки в ерата на познанието, Европа търси пътища да увеличи своята конкурентоспособност в икономическия, социалния и екологичния сектор.

В този смисъл, образованието е отправната точка за изправяне с лице срещу днешните малки и големи предизвикателства“. С регистрацията си в общността на Пролет в Европа училищата могат да:

- получат достъп до интересни ресурси и образователни материали
- организират събитие от Пролет в Европа
- приемат специален гост на посещение в училище
- включват своите ученици в многобройни дейности и състезания

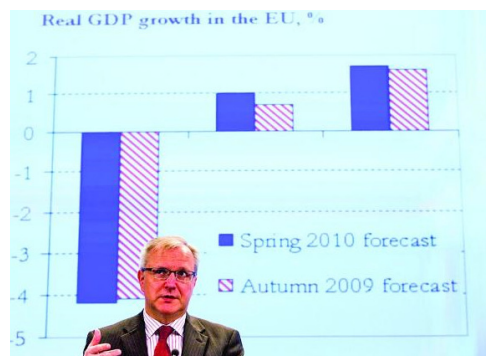
Само през първия месец над 5000 училища от цяла Европа се регистрираха за кампанията и обявиха над 1000 свои прояви. Сред тях са и много български училища. За да се включите и вие и станете част от единното образователно пространство на Обединена Европа, посетете сайта www.springday2010.net/ww/bg/pub/spring2010/news/newsflash/sd_officialy_launched.htm.

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

ЕК представи пролетната си прогноза за развитието на икономиките на страните от общността. Икономиката на ЕС ще отбележи ръст от 1% т. г. и 1,75% догодина. Безработицата в съюза през 2010 г. се очертава малко под 10%. Очаква се Евророната да отбележи растеж от 0,9% през 2010 г. и 1,5% през 2011 г. „ЕС трябва да си извади поуки от сегашната криза, да си даде сметка, че никоя страна не е в състояние да се справи сама с икономическите предизвикателства – заяви председателят на ЕК Жозе Барозу. Затова е нужен нов икономически модел и по-тясно координирана икономическа политика“.

Индексът на икономическото доверие, изчисляван от ЕК, показва, че нагласите на потребителите и бизнеса в Европа за перспективите през икономиката стават по-оптимистични благодарение на растящата бизнес активност в частния сектор и стабилизирането на пазара на труда. Индексът е нараснал от 97,9 пункта през март до 100,6 пункта през април за страните от еврозоната, което е най-високата му стойност за последните две години и е надминал значително очакванията. Степента на оползотворяване на наличния производствен капацитет нараства от 72,3% за първите три месеца на годината до 75,5% за второто тримесечие. Експортът е двигателят, задвижил растежа в повечето страни от Източна Европа през първото тримесечие на годината.

Комисарят по икономически и валутните въпроси Оли Рен предупреди, че макрофинансовите прогнози остават нестабилни и има известни притеснения относно финансовата устойчивост.

Българската икономика ще започне бавно да се възстановява в края на тази година, като основен двигател ще бъде износьт, смята ЕК. Тя предвижда за България нулев растеж т. г., инфлация от 2,3% и безработица от 7,9%. Според нея, бюджетният дефицит ще се свие до 2,8% от БВП от 3,9% м. г. За 2011 г. прогнозата сочи растеж и инфлация от по 2,7%, безработица от 7,3%, бюджетен дефицит от 2,2% и дефицит по текущата сметка от 5,2% от БВП. „При най-ниския БВП на човек от населението в ЕС главното предизвикателство за България е да гарантира устойчив и бърз процес на догонване“, се казва в прогнозата.

За момента България спазва само един от критериите за присъединяване към единната европейска валута, показва докладът на ЕК за конвергенцията. При таван от 3%, бюджетният дефицит за 2009 г. е 3.9% от БВП. Инфлацията също е проблем - при 1% референтна база, само до март тя е 1.7%. Дългосрочните лихвени проценти също не са в крак с критериите - при 6% таван, у нас те възлизат на 6.9%. Единствено държавният дълг е под тавана от 60% от БВП. Междувременно ЕК започна дисциплинарна процедура срещу България, Кипър, Дания и Финландия, тъй като бюджетните им дефицити надхвърлят изисквания в ЕС критерий. В същото време ЕК препоръча Естония да въведе еврото от 1 януари 2011 г.

Оперативните програми – БЯГАНЕ С ПРЕПЯТСТВИЯ

България влезе в ЕС с най-ниските икономически показатели. Според индикаторите за конкурентоспособност на Лисабонската стратегия, в началото на членството ни имаме БВП на глава от населението 30% от средното за ЕС, производителност на труда на заето лице – 30%, брутни вътрешни разходи за изследвания и развитие като % от БВП – 0.5% при 1,9% за ЕС, инвестиции в предприятията – най-ниско равнище, 10 пъти по-голяма енергийна интензивност на икономиката, най-ниска енергийна ефективност. За да влезем „в крак“, солидарно ни дадоха 6.853 млрд. евро от Оперативните програми, милиарди евро за директни плащания, Програмата за развитие на селските райони, програмата „Учене през целия живот“, 7РП и РП „Конкурентоспособност и иновации“. Оставаше само ... да си ги вземем.

В края на май 2010 г., обаче, се оказа, че по шопски упорито се държим „на опашката“ по конкурентоспособност. Според Годишника на световната конкурентоспособност, изготвен от швейцарския Институт за управленско развитие (IMD) и представен от Центъра за изследване на демокрацията, България губи конкурентните си предимства и вместо да върви напред, се е сринала в класацията – от 38-а на 53-та позиция.

Когато през лятото на 2007 г. тържествено бе даден стартът на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ /ОПК/, оптимистичните очаквания бяха до края на същата година бизнесът да подаде 3000 проекта по отворените 3 схеми /до края на януари 2008 г. са подадени общо 623 проекта по трите схеми/. Представителите на държавната власт бодро ни обещаваха, че създаденият капацитет ще позволи да усвоим парите от Структурните фондове преди края на програмния период – 2013 г.!

На четвъртата година от членството ни и от програмния период на богатите европейски фондове имаме 4% усвояемост по Оперативните програми и големият въпрос вече не е **как да завършим** периода предсрочно, а **как да не загубим** безвъзвратно предвидените за нас средства.

На четвъртата година от членството ни животоспасяващата за МСП програма „Конкурентоспособност“ е на „опашката“ на Оперативните програми с ... 1% разплатени средства.

На четвъртата година от членството ни все повече предприемачи, рискували да станат бенефициенти на тази програма, си казват **„никога повече“**.

Какво се случи между бодрата 2007 г. и отрезвяващата 2010 г.?

Ето един възможен отговор. През 2007 г. за МСП бяха открити 3 жизнено важни схеми: „Технологична модернизация в предприятията“, „Покриване на международно признати стандарти“ и „Подкрепа за създаване и развитие на стартиращи иновативни предприятия“ с краен срок за подаване на проектите януари 2008 г. Сред оптимистично настроените бе и малката фирма „ИП“. Тя подаде в срок амбициозен проект за разработка и внедряване на нови технологии и заचाка така

нужните не само за нейното, но и за развитието на редица други фирми, средства. Месец след месец управителят на фирмата се мъчеше да получи каквато и да е информация от Междинното звено. Никой от кандидатствалите предприемачи не знаеше какво се случва, на какъв етап са проектните предложения и кога ще ги класират, за да могат да планират дейността си. За да се стигне до абсурдната ситуация всеки месец от името на бюлетин „Вести“ да търсим информация чрез пресслужбата на Междинното звено, която да предаваме на предприемачите. Така – в пълна мъгла, се изниза 2008 г. Към края й, обаче, нашият управител на „ИП“ получи покана от експерти на МИЕ да се срещнат в една ... сладкарница, където срещу 30% му обещават да класират оценения иначе като много добър проект. След отказа на нашия герой проектът му просто изпада от класацията, която дори не покрива одобрения бюджет на схемата!

Както се случва само при особен късмет в живота, в края на същата 2008 г. ОЛАФ започва проверки по Оперативните програми. На случаен принцип проверява точно тази схема, разкрива толкова несъответствия, че се анулират резултатите, разпуска се комисията и т.н. В последните работни дни на годината нашият предприемач подписва договор.

В. „Капитал“ публикува следния казус: През декември 2008 г. 30 стартиращи иновативни фирми сключват договор с ИАНМСП за проекти по ОПК. Те започват работа, но няколко месеца по-късно са неприятно изненадани. Оказва се, че не са спазили изисквания, записани в издаденото след половин година /!/ оперативно ръководство за изпълнение на проектите. Например, за валидни се смятат само договори с предварително одобрени от агенцията подизпълнители. За това време, обаче, някои от бенефициентите вече не само са сключили договори, но даже са извършили плащания към доставчиците. Разходите им не са одобрени.

НЕВОЛИТЕ НА БИЗНЕСА

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ покани предприемачи от различни сектори с опит във финансирането от Структурните фондове и Националния иновационен фонд, мнозина от които са и носители на наградата Иновативно предприятие на годината. Как фондовете им помагат във време на криза, как задвижват иновационния потенциал в страната, как да се подобри работата по тях, за да има ефект и за бизнеса, и за държавата?

Според предприемачите, ОПК има добри намерения от гледна точка на МСП, Индикативната годишна програма за 2010 г. е добра, усеща се раздвижване в работата на МИЕТ. Представителите на МСП, обаче, имат повече резерви, отколкото оптимистични очаквания.

1. СХЕМИТЕ

- В момента почти всички схеми за проекти по ОПК са инвестиционни, с изключение на „Стартиращи иновативни фирми“, където пък условията са много тежки и тази схема няма особен успех – смята д-р Венцислав Славков – управител на „Спесима“ ООД и председател на клъстерния съвет на „Мехатроника и автоматизация“. Според мен, в условията на криза трябва да се отдели по-голямо внимание на иновациите, тъй като те са разковничето, което да ни извади не само от кризата, но и с което да се борим срещу конкуренцията на Япония, САЩ и азиатските пазари. Авансовото плащане по проектите е хипотетично за бизнеса, тъй като се иска банкова гаранция. За да се вземе тя, или трябва да имате налични парите, или да се направи ипотека върху имущество. Това е възможно само за капитализирани предприятия, но е сложна и тромава процедура.

Г-н Славков дава примери: проектът на тяхната фирма е предаден през декември, през март е приет отчетът, но досега плащане няма; отказали са се от един проект, тъй като били нужни 150 хил. евро за стартирането му; клъстер „Мехатроника и автоматизация“ чака парите си повече от година, въпреки направения европейски одит, разработените и пуснати на пазара две машини и класирането на проекта на първо място от МИЕТ.

„Това обезверява хората. В момента бизнесът няма пари, освобождава квалифициран персонал, има да получава от държавата, а плащането се бави. Не можеш нито да задължиш държавата да плати, нито да я осъдиш“.

2. РАЗПЛАЩАНЕТО

При проучванията, които сме правили, предприемачи, опарили се от ОПК, често са ни казвали: „Никога повече“. Това споделят и представители на различни стопански среди. Румен Атанасов от Асоциацията на електротехниката и електрониката в България заявява, че дори стабилни на световните пазари български

фирми, с добър административен капацитет и модерен мениджмънт се заричат повече да не експериментират с проекти за европейски фондове, защото на практика те финансират държавата.

- В момента индустрията е като в следвоенен период – споделя той. Предприятията са декапитализирани в стремежа си да задържат квалифицираните кадри, щастливи са тези, които не са си „изяли“ активите, всички са без оборотен капитал. Нещо повече, чувствата се оживление – много фирми получават поръчки от чужбина, но не могат да ги поемат, защото нямат оборотни средства. Затова не могат да се ангажират и с проекти.

ФАКТИ ОТ ЕП

През май ЕП прие доклад, който препоръчва България и Румъния да усъвършенстват административния капацитет при управляване на еврофондовете, да отстранят конфликта на интереси и подобрят прозрачността на публичните търгове на национално, регионално и местно ниво.

- През 2008 г. размерът на фондовете за двете страни, загнет от нередности е нараснал със 152%.
- Уسوените суми са намалели с 15.6% спрямо предходната година.
- В страните от ЦИЕ, присъединили се към ЕС през 2004 г., нередностите са нараснали само с 8% през 2008 г.
- ЕП настоява ЕК да предприеме мерки за възстановяване на нанесените щети на фондовете.
- В публичните търгове в България се извършват най-много злоупотреби и измами, с което се нарушават пазарните механизми, нарастват цените на стоките и услугите и се предизвиква отрицателно отношение към ЕС.

„Ако не се ускори разплащането, ОПК ще си остане на смешното равнище на усвояемост“.

3. ПОЛИТИКАТА

През тази година предстоят конкурси за проекти за технологични паркове, бизнес центрове и мрежи. Проф. д-р Бенислав Ванев от Съюза по автоматика и информатика, обаче, пита:

- Не е ясно за какво става въпрос. Никой в България не е определил какво е технологичен парк и какво - бизнес център. С това, че ще построиш един парк, с нищо няма да подобриш изследователското пространство. Парк с 5-6-10 фирми няма да реши проблема. Ние имаме 15 хил. иновативни фирми. Нужна е мрежа от паркове. А за да има мрежа, трябва да се определи къде е целесъобразно да се изгражда. По моите сметки в България е нужно да има 10-тина парка, но в мрежа. Технологичните паркове в Германия са и инкубатори, няма нужда да се създават отделно.

пространство. Парк с 5-6-10 фирми няма да реши проблема. Ние имаме 15 хил. иновативни фирми. Нужна е мрежа от паркове. А за да има мрежа, трябва да се определи къде е целесъобразно да се изгражда. По моите сметки в България е нужно да има 10-тина парка, но в мрежа. Технологичните паркове в Германия са и инкубатори, няма нужда да се създават отделно.

„За да не потънат в пясъка парите, трябва да има индустриална политика. Много е съмнително, че ОПК ще повиши конкурентоспособността на българските фирми“.

4. КОМПЕТЕННОСТТА

Представителите на фирма „Елта-Р“ също казват „Никога повече“ за кандидатстването по ОПК, защото, според тях, няма полза от това, което им се предлага.

- Фирмата ни разполага с 10 специалисти – пояснява проф. Йовчев, и те са ангажирани с изпълнението на производствената ѝ програма. А условията на ОПК са

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ БИЗНЕСА

След подписване на договора по проекта 20% от стойността му да се превежда на бенефициента, който да учреди банкова гаранция на името на МИЕТ или ИАНМСП. Когато се отчете етап, средствата веднага да влизат в разплащателната сметка на фирмата.

ОПК да се използва за преки иновационни проекти. Нужно е да се реструктурират някои от схемите и процедурите на Оперативната програма, за да се финансират иновациите от европейските фондове. Тогава ще има голяма усвояемост на средствата.

В условията на криза е по-важно да се финансират иновациите, а не да се дават пари за инвестиции.

5. КОНСУЛТАНТИТЕ

За тях се носят легенди. Предприсъединителните фондове създадоха не един мит за вездесъщите консултанти. Кой са те? За някои от предприемачите – полезният съветник. За други – необходимото зло. За трети – „шперц“ за европейски средства.

- Ако една иновативна фирма не може да си напише сама проекта, кой е иновативното? – риторично пита Живко Радев от фирма „Хани плюс“. Документите по програмата, обаче, са направени така, че дори да си най-грамотният, не можеш да се справиш. И идват консултантите, които обещават: „Ще го нагласим“. От друга страна, те не искат да поделят риска, който поема предприемачът, и затова трябва да им се платят 20 хил. лв. предварително.

„Дори да имаш идеален проект, ако нямаш съфинансиране и банкова гаранция, няма как да стане“.

6. АДМИНИСТРАТИВНИЯТ КАПАЦИТЕТ

И докато някои предприемачи се оплакват, че ОПК не дава пари за иновации, Лидия Костова е кандидатствала по схемата за стартиращи иновативни предприятия и е спечелила с проекта „Технология за производство на биоразградими опаковки от огнезащитен картон“. Предвижда се новата технология да се внедри в съществуващо българско предприятие – без допълнителни инвестиции, и да се задоволяват потребностите на целия Балкански полуостров. За целта на проекта д-р Костова е създадена нова фирма. Интерес към технологията има вече от САЩ и Китай.

- Нещата тръгнаха много отрицателно от администрацията – споделя тя опита си. Назначиха независим експерт, който саботира отчитането на етапите. Отчетохме етап на 10 август м.г. без никакви забележки по работата. На 57-ия ден получихме писмо за липсваща литературна справка за бъдещ период. А започнаха да текат следващите 60 дни, в които можем да подадем жалба. Отчетохме и втори етап. Постигнахме страхотни резултати, направихме полупромишлени проби – показателите са постигнати, вече отиваме на завършващия етап - проби в промишлена инсталация в българско предприятие, които изискват много пари. А не можем да ги съберем, защото нямаме финансиране по нито един етап. Имам чувството, че ние знаем повече от експертите. Като ги попитаме нещо, отговарят: „Аз не знам, трябва да питам“. Ето коментар на независим експерт: „Как може да се кандидатства с проект, който не е завършен предварително“! Пред колектива, изпълняващ проекта, експертите казаха, че ще трябва да връщаме парите, затова по-добре да не ни ги дават. Вече не знаем към кого да се обърнем.

Лидия Костова е подписала договора по ОПК през декември 2008 г. Досе-

ЦЕНТЪР ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ДЕМОКРАЦИЯТА

Центърът за изследване на демокрацията представи Годишника на световната конкурентоспособност, изготвен от швейцарския Институт за управленско развитие (IMD). Общата оценка се прави на базата на 327 критерия, разделени в 4 големи групи: ефективност на икономиката, правителствена ефективност, бизнес ефективност и инфраструктура.

От данните се вижда, че България губи най-сериозно позиции при ефективността на икономиката, където пада с 20 места. Най-рязък е спадът при чуждестранните инвестиции, следван от отражението на всички фактори върху националната икономика.

„Данните показват, че растежът след 2004 г. не е довел до подобряване на дългосрочните фактори за успех на икономиката, бил е неустойчив и кук, базиран на недвижими имоти и кредитна експанзия, а не на повишаване на капацитета за добавяне на стойност“, е коментарът на ЦИД към българската част в доклада. Един от основните проблеми на българската икономика е, че все още се инвестира предимно в отрасли с ниска добавена стойност.

„Данните показват, че растежът след 2004 г. не е довел до подобряване на дългосрочните фактори за успех на икономиката, бил е неустойчив и кук, базиран на недвижими имоти и кредитна експанзия, а не на повишаване на капацитета за добавяне на стойност“, е коментарът на ЦИД към българската част в доклада. Един от основните проблеми на българската икономика е, че все още се инвестира предимно в отрасли с ниска добавена стойност.

ОСНОВНИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД БЪЛГАРИЯ ЗА 2010 Г. СА:

- Подобряване на бизнес средата чрез по-добро прилагане на законите и намаляване на олигополната власт, сивата икономика, корупцията и организираната престъпност.
- Увеличаване капацитета на публичната администрация за управление на средствата от ЕС.
- Разработване на ясни средносрочни и дългосрочни политики за иновации и ИКТ, които да изведат икономиката към растеж чрез повишена добавена стойност.
- Намаляване на високата интензивност на ресурсите в производството.
- Освобождаване на пазарното търсене.

ОТ ИНТЕРНЕТ ФОРУМИТЕ

- „2 години нашата фирма си чака парите от ОП. Всички проверки минаха, всички срокове изтекоха и сега трябва

га няма никакво плащане по него. Основната ѝ дейност работи на пълни обороти, за да финансира изпълнението на проекта. А държавата чака иновации... Единственото логично обяснение на д-р Костова за това дълго бягане с много препятствия е, че някой изчаква да завърши технологията, да присвои целия интелектуален труд и я изнесе от България без да плати и стотинка.

„Нещата са отчайващи от гледна точка на административния капацитет. По-скоро ти пречат, отколкото те подкрепят. Кой в България може да има хем ново предприятие, хем патент, хем капитал? Ако някой има намерение да кандидатства, ще му кажа никога да не го прави“.

7. УСЛОВИЯТА

За да не се усъмни някой в тенденциозност при подбора на мнения, привеждаме факти от различни схеми на ОПК. От проблеми не е подмината дори и една проста схема - „Покриване на международно признати стандарти“. Крайният срок за приемане на проекти по нея бе януари 2008 г. Фирма „Пойнт-Л“ е спечелила

ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ ЗА БЪЛГАРИЯ:

- “Конкурентоспособност” - 988 млн. евро
- “Развитие на човешките ресурси” – 1.033 млрд. евро
- “Транспорт” – 1.624 млрд. евро
- “Околна среда” – 1.466 млрд. евро
- “Регионално развитие” – 1.361 млрд. евро
- “Административен капацитет” - 154 млн. евро
- Подцел “ Европейско териториално сътрудничество - 179 млн. евро

Общо : 6.853 млрд. евро

проектно финансиране с помощта на външен консултант.

- След като приключих, съм на мнение, че не бих повторил този опит, защото упражнението се оказа тежко – обяснява нейният управител Петър Петров. По време на изпълнението на проекта Управляващият орган създаваше все нови и нови условия, въведе впоследствие междинни отчети. Нямахме забележки по отчета, но получихме писмо, че тъй като не сме направили икономии, ни спират средствата. Натоварихме се 2-3 пъти повече за това сертифициране. Ако го бяхме направили със собствени средства, сигурно щеше да ни струва 3 пъти поевтино от това, което излезе по проекта.

Изводът на предприемача е: тази програма не подпомага малките фирми, а те подпомагат държавата и администрацията, като работят със собствени средства и чакат един ден да им се върнат 50% от тях.

„Моето мнение е, че всичко, което може да вкара пари в държавата, трябва да се поощрява. И всичко, което изкарва пари от нея, трябва да се наказва“.

Жулиета Хубенова – съветник по европейските програми в МИЕТ: 2010 Г. Е РЕШАВАЩА ЗА ОПЕРАТИВНАТА ПРОГРАМА

Жулиета Хубенова има повече от 15 години опит в областта на финансирането и подпомагането на МСП от различни сектори на българската икономика. На предприемачите е известна като директор за България на Програма БАС, която подпомага конкурентоспособността на МСП, и като изпълнителен директор на Кеърсбек България АД – рисков фонд за насърчване на предприемачеството. Тя е ръководила и участвала в множество проекти на USAID, ЕБВР, Програма ФАР, била е лектор на редица международни конференции и семинари в страната и чужбина. От есента на 2009 г. е съветник по европейските програми в МИЕТ.

- Г-жо Хубенова, какви са впечатленията Ви от работата по ОП „Конкурентоспособност“ досега? Какво заварихте в МИЕТ?

- Заварихме много проблеми. За кратко време се наложи да променим много неща – както по процедурите за кандидатстване, така и за изпълнението на проектите, разплащането с бенефициентите, дизайна на самите схеми. От старта на програмата през 2007 г. са обявени шест типа схеми, като по пет от тях има сключени договори – за технологично обновление на микро-, малки средни и големи предприятия, международно признати стандарти, стартиращи иновативни фирми и комер-

сиализация на иновативни технологии, продукти/услуги за фирми, регистрирани преди повече от 3 години. Обявена, но все още без постъпили проекти, е схемата за изграждане на технологични паркове. Докато самата Оперативна програма има приети много повече приоритети и процедури, които трябва да се разработят и предложат за кандидатстване на фирмите.

- Кои са причините ОП „Конкурентоспособност“ да има най-ниска усвояемост сред всички Оперативни програми у нас?

- Първата причина е, че не са обявявани достатъчно схеми за кандидатстване с проектни предложения. На

второ място, първите обявени схеми са били без право на авансови и междинни плащания. Трето, липсата на капацитет - както при администрацията, така и при бизнеса. През 2008-ма - първата година на реална работа по програмата, е имало много дълъг срок за оценка на проектните предложения. При краен срок за подаването им през януари, първите договори са сключени едва в края на годината. В резултат на това много от одобрените проекти са загубили актуалността си, основно заради заложените в тях цени, срокове за доставка на оборудване и промяна в приоритетите на бенефициентите. Част от кандидатстващите по програмата не се съобразяват с нормативните срокове за обработка на документите и сключване на договорите. Например, при обявяване на процедура има период от 3 месеца за подаване на проектни предложения от страна на бенефициентите, след което 3 месеца за оценка на проектни предложения, около 1 месец за подписване на договори, след което започва изпълнението им. За разписване на процедури за подбор на доставчик на услуги и оборудване, избора им и доставката също е необходимо технологично време, така че новата машина ще заработи реално около година след обявяване на процедурата за набиране на проекти. В тази връзка фирмите трябва да разработват по-дългосрочна стратегия за развитието си и на тази основа да предлагат проекти за финансиране.

- Как може да се ускори работата по Оперативната програма, за да не се загубят планираните средства?

- Първо – чрез обявяване на оставащите по програмата схеми. През тази година ще обявим 14 процедури за подбор на проектни предложения на обща стойност 474 млн. евро плюс 199 милиона евро по финансовия

инструмент 2010 г. е удар-изпълнение- „Конкурентност“, което лага да се раздадат, одо-д о г о р я т

Изпълнение на ОП „Конкурентоспособност“ към 14.04.2010 г.:

- Договори в изпълнение – 182 735 828 евро
- Схеми за изпълнение през 2010 г. – 674 337 780 евро /очаквано/
- За изпълнение 2011 – 2013 г. – 294 141 943 евро
- Изплатени средства – близо 14 млн. евро

JEREMIE. на за то на ОП способ-предпо-работят, брят и м н о г о

проекти, които да могат да бъдат изпълнени до края на програмния период. В момента се извършва анализ кои подсектори са водещи за българската икономика, за да насочим към тях схемите по програмата. Второ, правим промени в процедурите за кандидатстване, оценка и мониторинг. През миналата година при една схема с над 900 кандидата, половината са отпаднали на етап административна оценка. За да се намали броят на проектите, които отпадат при административно съответствие, въвеждаме друга практика - още при подаване на проектното предложение документите да се проверяват за наличието и броя им, за да е сигурен кандидатът, че е спазил всички формални изисквания. Министерският съвет прие на 21 април промяна в ПМС 236 от 2007 г., според която за допустими ще бъдат признавани и разходи, извършени преди датата на подаване на проектното предложение, в случай че са за услуги, необходими за подготовката на проектното предложение и са предвидени в насоките за кандидатстване. По този начин ще бъдат облекчени голяма част от кандидатите, които ползват консултантски услуги за подготовка на проектните си предложения. Според досега действащите правила разходите за тях не могат да бъдат признавани за допустими за финансиране. Досега ръководствата за управление на проектите са се публикували много по-късно от насоките за кандидатстване, поради което бенефициентите не са знаели какво да правят при стартирането на договорите си. Сега оперативните ръководства за изпълнение на проектите се публикуват едновременно с насоките за кандидатстване и тази практика за първи път сработи при обявяване на 29 март на процедурата за подбор на проекти за комерсиализация на иновативни технологии, продукти/услуги за предприятия, регистрирани до 3 години. Друга новост е публикуването на пълната методика за оценка на проектните предложения като част от насоките за кандидатстване. Така фирмите са наясно с критериите, с максимално допустимите точки и

да съдим държавата, че не плаща парите, дадени от Брюксел. Ще ги осъдим, ама защо трябва да се стига до такава мизерия“?

- „Сега остава да се разчисти корупцията в ИАНМСП и липсата на прозрачност при оценяването на потенциалните бенефициенти“.
- „Средствата да стигат до тези, за които реално са предназначени съгласно целите на ОПК, и тогава икономиката на тази изстрадала държава най-после ще започне да дърпа напред. Дано...“
- „Така е направена програмата, че да фалирате покрай проекта, ако нямате собствен оборотен капитал. Питайте хора, които доста се натресаха“.
- „Фирмите загубиха стимул да кандидатстват за финансиране, заради фактора „администрация“.
- „За бизнеса в Силистра, който участва във всички конкурси за еврофондове, най-големият проблем е финансовият ресурс за обслужване на междинните плащания“.
- „Защо се източват еврофондовете? Няма хора, които да контролират и одитират плащанията, а със заплата от 628 лева няма и да има. Докато държавата не започне да плаща поне колкото частния сектор, в администрацията ще работят некадърници“.

Едва през тази година Европейската комисия даде положителна оценка за съответствие на ОП „Конкурентоспособност“. „Това гарантира 424 млн. лв., които идват в България незабавно и ще служат за разплащане на вече контрактирани проекти“ - заяви по този повод министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков.

„Политиката на България за нулева толерантност към корупцията а среща голяма подкрепа. За първи път основната тема, която се дискутира при срещите там не бе контролът и борбата с корупцията, а как да се гарантира устойчивост на мерките и те да имат ефект“

условията, при които те се присъждат. Друга промяна е свързана с намаляване на сроковете за разплащане с бизнеса. Досега срокът за разглеждане на подадените документи е бил 60 работни дни. Той започва да тече отново всеки път след повторното внасяне на исканата документация. С новите изменения в договорите този срок спира да тече при изискване на допълнителна информация. Същевременно е съкратен на 45 дни срокът за произнасяне на Договарящия орган по междинните/финалните отчети. Важно решение за облекчаване на предприемачите е, че отпада изискването за представяне на ежемесечни отчети от бенефициентите. Сега те се изискват само при междинно и финално плащане. Изготвено е предложение и за промяна на ПМС 55 за облекчаване процедурите за избор на подизпълнител. С тези промени е предвидено да отпадне изискването всички членове на борда на директорите на международни компании, които са доставчици на наши бенефициенти, да представят свидетелства за съдимост. Свидетелство сега ще се изисква само от изпълнителния директор на чуждата компания.

- Много е важно кога и как тази информация ще достигне до българските предприемачи.

- Предстои информационна кампания за популяризиране на новите схеми, които ще отворим. С това планираме да запознаем предприемачите и с най-често допусканите грешки при разработване на проектите и подаване на документите. След това, с одобрените бенефициенти ще направим обучение за най-често допусканите грешки при изпълнение на проектите. Това ще ускори работата и плащанията по схемите.

- Предвиждате ли промени и в управлението на програмата?

- За мен е много важно да се фокусираме върху териториалните поделения на Междинното звено. Те са връзката с бенефициентите при изпълнение на проектите и на база на техните отчети към Управляващия орган се извършват плащанията. Необходимо е всички териториални звена да говорят на един език. Вече е на мален техният брой – от 17 на 9, като в тях е увеличен броят на заетите. Те са мобилни и ще посещават на място бенефициентите. Увеличаваме административния капацитет на звената. Те не бяха обучавани близо две години. Сега всеки месец провеждаме обучителни срещи. Следващата стъпка е с експерти да посещаваме териториалните звена и на място на проучим проблемите им и да помогнем за тяхното решаване. След това ще направим обмяна на опит между звената – това е много важно. Целта е да се повиши техният капацитет и се

ускори работата, но и да се готвим за следващите програмни периоди, когато планирането и разпределението на средствата ще става на регионален принцип.

- МИЕТ обяви процедура за възлагане на обществена поръчка „Оптимизиране на процеса на управление и изпълнение на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“. Има ли интерес от сериозни кандидати?

- Досега голям брой консултантски компании са закупили тръжната документация. Надяваме се да дойдат подготвени консултанти, които да ни помогнат за подобряване управлението на програмата.

- Има ли вътрешна система за оценка на работата по администрирането на ОП?

- След анализ на изпълнението в Междинното звено е въведена система за оценка на работата на служителите. В момента там се тества компютризирана система, с която да се наблюдава целият процес – къде се намира проектът, докъде е стигнала работата по него и т.н., което ще подобри мониторинга на програмата. Цялостна вътрешна система ще бъде предложена от консултанта, който спечели обществената поръчка – това е едно от условията по нея.

- Създадохте четири работни групи „Законодателство и планиране“, „Организиране и провеждане на процедури за избор на проектни предложения“, „Управление и мониторинг на проекти“, „Мениджмънт и административен капацитет“. Доволна ли сте от тяхната работа и от участието на представителите на бизнеса и неправителствения сектор в тях?

- Работата на групите приключи. Всяка от тях излезе с предложения какво трябва да се промени. Тези предложения вече се внедряват и предприемачите ще усетят ефекта им. И фирмите, и НПО са много активни в общата ни работа. Министерството се отвори към бизнеса, досега не беше така. В по-

стоянна комуникация сме с предприемачите, техните организации, неправителствения сектор.

- МИЕТ публикува за обществено обсъждане документите по схемата „Развитие на стартиращи иновативни предприятия чрез подкрепа за внедряване на иновативни продукти, процеси и услуги „. Имаше ли интересни предложения, ще се вземат ли те предвид?

- Предприемачите откликнаха и имаше много качествени предложения, които взехме предвид при обявяване на схемата.

- Министерството обяви намерението си за отваряне на схема за подкрепа на МСП, засегнати от кризата. Колко фирми ще могат да получат експертна помощ и кога?

- Малките и средните предприятия, които в резултат от кризата са изпаднали в тежко затруднение след 1 юли 2008 г., ще получат безплатни консултации за оздравяване на бизнеса. За целта по ОП „Конкурентоспособ-

НОУ-ХАУ ЗА JEREMIE

Холдинговият фонд JEREMIE ще управлява три фонда за дялови инвестиции:

- **venture capital** - финансиране на скоро създадени компании с проходящи проекти срещу дялово участие
- **growth equity** - инвестиция в средна компания с цел разширяване на пазарните позиции
- **mezzanine** - дава възможност на кредитора да капитализира задълженията и да стане акционер в компанията

Фондът се създава по ОПК с капитал 199 млн. евро, отпуснати от Европейския инвестиционен фонд. Очаква се първи да заработи venture capital, който ще може да инвестира до 1.5 млн. евро в компания годишно. От дялово финансиране имат нужда високотехнологични и ИТ компании, фирми от преработвателната и други индустрии. С останалите средства от JEREMIE - около 120 млн. евро, ще се финансират гаранционен фонд и кредитни линии за микрокредитиране чрез банките. Малкият бизнес ще има достъп до бъдещите фондове най-рано през четвъртото тримесечие на тази година.

ност на българската икономика“ са заделени 1 млн. евро, които ще бъдат отпуснати през второто тримесечие на тази година. Очакваме 200 – 300 МСП да се възползват от експертна помощ, достъпна по схемата.

- Защо няма интерес към обявената схема за създаване на технологични паркове?

- Като започнем информационната кампания за новите схеми, ще включим отново и технологичните паркове и ако няма интерес до средата на лятото, процедурата ще бъде преразгледана. Ако е необходимо, ще променим някои от условията по нея.

- Ние също сме получавали доста мнения от предприемачи за опита им с програмата. Управител на фирма от Бургас сподели, че е подал проект още през януари 2008 г. и повече от година не е получил никаква обратна информация. Предприемачи от София ни сигнализираха за откровен рекет от страна на чиновници. Най-много са оплакванията от бавната процедура, закъсняващото плащане, липсата на комуникация с експертите, бавните отговори на въпроси.

- Не трябва да се допускат такива случаи. Ако има подобни сигнали, те трябва веднага да се подават, за да се вземат мерки. Много от тези въпроси са вече решени. Регламентирано е приемното време на експертите от Междинното звено и бенефициентите могат да се възползват от него всеки работен ден. Съкратен е срокът за отговори на въпроси. По отношение на авансовото плащане направихме предложение то да се увеличи до 35%, но дори при 20% авансово плащане няма наплив от желаещи да го ползват. Проблемът е с банковите гаранции и възможността те да се получат от банките.

- Нали затова е създаден Гаранционният фонд към Българска банка за развитие?

- Говорих с ББР да предложат гаранционен инструмент за фирмите, които са получили одобрение по нашата програма. До този момент нямаме отговор. Фондът работи с микропредприятия, спечелили проекти по ОП „Развитие на човешките ресурси“. Ние искаме подобна схема и за нашите предприятия.

- Забелязва се известно закъснение при изпълнението на Индикативната годишна програма.

- Двете схеми за технологично обновление трябваше да се пуснат до края на март. Действително има известно закъснение, но то се наложи заради структурните промени в Междинното звено, промени в наръчните за управление на проекти, договорите за безвъзмездна помощ и промените в ПМС 236. Предпочетохме в началото да изчистим процедурите, вместо после да се сблъскваме отново с досегашните проблеми.

- Какво друго да очакват предприемачите през тази година?

- Очакваме холдинговият фонд по инициативата JEREMIE да стане факт. Правителството одобри в края на април проектите за промени в две споразумения с Европейския инвестиционен фонд, които ще позволят старта на нови схеми за финансиране на бизнеса. Предвижда се създаването на холдингов фонд с капитал 199 млн. евро, който чрез финансови посредници ще подобри достъпа до финансиране на предприятията. Набляга се на капиталовите за сметка на заемните продукти, като по този начин отговаряме на нуждите на икономиката и в частност - на малките и средните фирми, които имат добри перспективи за развитие. Ще бъдат създадени фондове за: рисков капитал, за дялов капитал и мезанин фонд.

- След като се запознахте с работата по Оперативната програма, оптимист ли сте за нейното изпълнение и ефекта, който трябва да осигури за българските МСП?

- Оптимист съм и затова съм тук. Убедена съм, че МСП са гръбнакът на икономиката и винаги съм работила те да бъдат подпомагани. Но и предприемачите трябва да бъдат по-активни и да имат визия как ще се развиват напред, да кандидатстват с проекти. Това ще им помогне да станат по-конкурентоспособни.

- заяви министърът по управление на средствата от ЕС Томислав Дончев след първото си официално посещение в Брюксел. Той е представил новия координационен механизъм за усвояване на средствата от ЕС, одобрен от правителството. Обсъдени са конкретни планове за опростяване на процедурите по всички Оперативни програми, както и цялостният напредък на страната ни по усвояването на средствата от ЕС.

„Към момента, в сравнение с миналата година, темпът на плащанията по Оперативните програми се е увеличил 7 пъти, а темпът на договаряне - с 1,5%“ – отчете министърът и добави, че има забавяне най-вече с плащанията по ОПК, което може да се окаже изключително неприятно, ако не и фатално за бенефициента.

С промените в две постановления на МС допълнително ще се опростят и ускорят процедурите по всички Оперативни програми, ще се намали излишният бюрократичен натиск и процесите ще станат по-разбираеми. Освен това, индикативните годишни работни програми ще се публикуват по-рано и ще съдържат детайлна информация за всички допустими дейности в рамките на съответния конкурс. Минимум десет дни преди началото му ще се публикуват насоките за кандидатстване, което ще увеличи времето за реакция от страна на бенефициентите и ще даде възможност за допълнително съгласуване и избягване на грешки.

Друг приоритет, по който се работи, е хармонизиране на процедурите по всички Оперативни програми, което ще улесни бенефициентите.

Обмисля се създаването на Закон за еурофондовете, който да регламентира всички процеси по усвояването им у нас. Това сега се извършва с много документи и постановления на МС. Обсъжда се и наказателен механизъм при забавяне на плащането към бенефициента. Загубата ще се покрива от бюджета на институцията, виновна за забавянето.

Промени на Закона за обществените поръчки предвиждат на предварителен контрол да подлежат всички процедури за доставки и услуги, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове, когато са на стойност равна или по-висока от 1 млн. лв.

Йоханес ХААН - комисар по регионалната политика: УСВОЯВАНЕТО НА СРЕДСТВОТА ИЗОСТАВА

Д-р Йоханес Хаан е новият комисар по регионалната политика - „преден пост“ на ЕК по въпросите на Структурните фондове. През май той взе участие в четвъртата конференция, посветена на стратегията на ЕС за региона на река Дунав. На нея д-р Хаан заяви: „Ние непрекъснато трябва да работим за изграждането на общия ни европейски дом, така че да бъдем в състояние да посрещнем предизвикателствата на нашето време. Моят стремеж е да разполагаме с дунавска стратегия, която да осигурява резултати, поради това, че е заложила на нов начин на работа за разгръщане на нови форми на сътрудничество“. Преди да посети България комисарят даде специално изявление за в. „Труд“.

Стойността на програмите на ЕС за регионално развитие възлиза на почти 350 млрд. евро (повече от една трета от бюджета на ЕС) за периода 2007-2013 г. От тях България има право да получи 6,85 млрд. евро. Основната част от ресурсите са насочени към инвестиране в ключови области от стратегията “Европа 2020” - създаване на по-интелигентна, по-екологосъобразна и по-тясно ориентирана към социалното приобщаване икономика.

Доклад на ЕК разкрива, че почти 93 милиарда евро (27%) от наличното финансиране от ЕС вече са отпуснати за конкретни проекти до средата на програмния период, като договорените общи цели се постигат с добър темп и има напредък особено в инвестирането в ключови области като научни изследвания и развитие, иновации, образование и умения.

РЕЗУЛТАТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

са смесени. Българското правителство и администрацията положиха значителни усилия да подобрят системите за управление и контрол с цел да гарантират ефективно и прозрачно управление на европейските фондове. Бяха предприети действия за опростяване на процедурите. Все пак е ясно, че българският административен капацитет все още се нуждае от подсилване. Независимо от това Оперативната програма за регионално развитие за България успя да отпусне почти една трета от своя бюджет за конкретни проекти. Друго важно постижение е напредъкът в изграждането на разширението на софийското метро - първият по-значителен транспортен проект, който бе одобрен. Въпреки че общият процент на сключените договори е задоволителен, плащанията изостават. Стойностите за февруари 2010 г. показаха значително разминаване между отпуснатите средства (1,3 млрд. евро от ЕС) и средствата, изплатени на бенефициентите (72 млн. евро от ЕС), като усвояването е само 6%. Изпълнени-

ето на ключови транспортни и екологични инфраструктурни проекти е прекалено бавно. Ето защо аз бих приканил да се положат максимални усилия за ускоряване на избора и изпълнението на проектите, за да се избегне пропускането на възможностите, осигурени от ресурсите на ЕС.

Световната икономическа рецесия оказва осезаемо въздействие върху изпълнението на програмите по-всестранно. В отговор на това

ЕК ВЪВЕДЕ ПРОМЕНИ

в контекста на Европейския план за икономическо възстановяване. Вече е позволено на държавите-членки да променят съотношението между приноса от ЕС и приноса на страната за отделни проекти в рамките на една програма, като дори могат да позволят финансиране на 100% от фондовете на ЕС за някои операции. За да подпомогне ускоряването на инвестирането на място, комисията направи допълнителни предварителни плащания през 2009 г., като предостави парична инжекция за България от 64 млн. евро. Оптимизирането на използването на програмите на ЕС за финансиране би могло да доведе до съществени ползи за българската икономика. По този начин ще се подпомогнат подобренията в транспортната инфраструктура, ще се преразгледат системите за водоснабдяване и пречистване на водите, системите за управление на отпадъците и т.н.

Един от примерите за това как може по-добре да си сътрудничат държавите-членки и другите европейски страни е нашата стратегия за Дунавския регион. Когато става дума за подобряване достъпа на кораби и за опазване на околната среда, ние трябва да си сътрудничим, за да оптимизираме инвестициите и нашите усилия, да направим реката живата артерия на нашата икономика и да максимизираме ефекта от регионалната политика на ЕС. /С малки съкращения/

ПОУКИТЕ

При 4% средно изпълнение на Оперативните програми досега и 1% заплащане по сключените договори по ОПК може без съмнения за черногледство да се заключи, че първите три години от програмния период за нас са загубени. Но... Загубите тепърва предстоят.

- Европейските регламенти предвиждат неувоените от страните - „двойкаджии“ пари да се разпределят между страните - „отличници“.
- Европейският парламент вече обсъжда Структурните фондове за следващия програмен период – до 2020 г., и трябва да сме сигурни, че при тяхното разпределение едва ли ще се гледа с добро око на държавите от „черния списък“.

И тъй като някои държавни чиновници обичат да оправдават своето бездействие или сбъркани решения с „лошия“ Брюксел, който все не разбира добрите им намерения, привеждаме изявлението на Европейската комисия – за подсеждане на управляващите органи и междинните звена на Оперативните програми, но и за кураж на хилядите предприемачи, които разчитат на европейските фондове, за да защитят доброто си име и потенциал на единния пазар:

„Чехия, Полша и Словакия ще получат допълнителни 1 млрд. евро под формата на Структурни фондове от ЕК. Структурните фондове се отпускат, заради доброто представяне на икономиките на държавите за периода 2007-2009 г. Допълнителните средства трябва да бъдат усвоени за период от 3 години. Полша ще получи допълнителни 633 млн. евро, Чехия - 138 млн. евро, а Словакия - 138 млн. евро.“

Поздравления за страните, които са успели да изпреварят прогнози-те, въпреки тежката обстановка! Средствата ще им помогнат да продължат да модернизират икономиките си и да се подготвят за бъдещето“.

В изявлението на ЕК се казва още, че споразумението за финансовата рамка на съюза за 2007 - 2013 г. между ЕП, Европейския съвет и ЕК предвижда автоматична корекция в предвидените фондове за страни, чийто БВП се изменя кумулативно с повече от 5 процентни пункта за периода 2007–2009 г. в сравнение с прогнозите при подписване на споразумението. Икономическият растеж на Полша за периода е 8% по-висок от прогнозирания, на Словакия - 10.8%, на Чехия - 7.5%. Значителна заслуга за този растеж имат усвоените средства от Структурните и Кохезионния фонд на ЕС, уточниха от ЕК.

Юлиана Николаева - секретар на Съвета за управление на европейските средства към МС, съобщи, че ЕК създава групи

за преразглеждане на обществените поръчки и държавните помощи с цел да се намалят грешките и да се опрости процедурата при усвояване на парите на базата на оценката на риска. В България средното ниво на договаряне по Оперативните програми е достигнало 27%. Одобрени са апликационните форми за метрото в София и за водните проекти във Враца и Габрово, в подготовка са формите за автомагистрала „Тракия“ и три големи ж.п. проекта.

- **България е усвоила 21% от средствата от Европейския регионален фонд, след нас са Испания, Италия и Малта.**
- **Първенец е Естония с над 58%.**
- **По Кохезионния фонд страната е разплатила 10.5% от средствата, след нас са Гърция и Португалия.**
- **България е последна в усвояването на парите от Европейския социален фонд - 9%.**

ОБЛЕКЧАВАНЕ НА ПРОЦЕДУРИТЕ

Новите мерки за по-бързо и лесно усвояване на европейските средства могат да влязат в сила в края на юни – съобщиха от ЕП. Предвижда се изменение на Общия регламент за структурните фондове на ЕС (ЕС 1083/2006). Една от важните промени е, че ако страна-членка сама открие нарушения при разходването на средствата, ще може да използва тези пари за друг проект в рамките на същата програма. Сега в такива случаи държавата е задължена да върне парите на ЕК.

Може да се даде и възможност на държавите да изразходват разсрочено средствата, предвидени за проекти за 2007 г. Според правилото за усвояване, България трябва да сертифицира всички разходи, направени по Оперативните програми през 2007 г., до края на тази година, в противен случай тези пари ще се загубят и държавата ще трябва да ги изплати на бенефициентите от националния бюджет. Ако регламентът се промени, България ще

АКТУАЛИЗИРАНА ИНДИКАТИВНА ГОДИШНА ПРОГРАМА НА ОП „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ“

Процедура „Технологична модернизация в малки и средни предприятия“:

Дата на обявяване: Първа сесия: май 2010 г., Втора сесия: октомври - декември 2010 г.

Срок за подаване на проекти: три месеца след обявяването на схемата

Допустими кандидати: МСП или кооперации, регистрирани по ТЗ или ЗК

Бюджет: Първа сесия - 50 млн. евро (97 791 500 лв.), Втора сесия - 50 млн. евро (97 791 500 лв.)

Дял на финансовата помощ: 70% микро и малки предприятия; 60% средни предприятия

Финансиране: за микро и малки предприятия - от 50 хил. лв. до 1 млн. лв., за средни предприятия - от 100 хил. лв. до 2 млн. лв.

Процедура „Технологична модернизация в големи предприятия“:

Дата на обявяване: май 2010 г.

Срок за подаване на проекти: три месеца след обявяването на схемата

Допустими кандидати: големи предприятия или кооперации, регистрирани по ТЗ или ЗК

Бюджет: 30 млн. евро (58 674 900 лв.)

Дял на финансовата помощ: 50%

Финансиране: от 1 млн. лв. до 4 млн. лв.

Процедура „Покриване на международно признати стандарти“:

Дата на обявяване: май - юни 2010 г.

Срок за подаване на проекти: три месеца след обявяването на схемата

Допустими кандидати: юридически лица, регистрирани по ТЗ или ЗК

Бюджет: 10 млн. евро (19 558 300 лв.)

Дял на финансовата помощ: 75%

Финансиране: до 150 хил. лв.

Процедура „Създаване на регионални бизнес инкубатори“:

Дата на обявяване: май - юни 2010 г.

Срок за подаване на проекти: три месеца след обявяването на схемата

Допустими кандидати: организации, предоставящи консултантски, информационни и др. услуги на бизнеса, местни и регионални власти, НПО, съществуващи инкубатори

Бюджет: 18 млн. евро (35 204 940 лв.)

Дял на финансовата помощ: 70% - инвестиционен компонент; 90% - оперативна дейност и услуги

Финансиране: от 200 хил. лв. до 1.5 млн. лв.

Процедура „Подкрепа за развитието на клъстерите в България“:

Дата на обявяване: май - юни 2010 г.

Срок за подаване на проекти : без краен срок

Допустими кандидати: нововъзникващи или вече съществуващи клъстери

Бюджет: 15 млн. евро (29 337 450 лв.)

Дял на финансовата помощ: 50% - инвестиционен компонент; 85% - оперативна дейност и услуги

Финансиране: от 100 хил. лв. до 2 млн. лв.

Процедура „Подкрепа за внедряване в производство на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги“:

Обявяване на схемата: юли - септември 2010 г.

Срок за подаване на проекти: без краен срок

Допустими кандидати: български иновативни предприятия (създадени преди повече от 3 години към датата на подаване на проектното предложение)

Бюджет: 25 млн. евро (48 895 750 лв.)

Дял на финансовата помощ: 70% за малки предприятия, 60% за средни и 50% за големи предприятия

Финансиране: от 200 хил. лв. до 2 млн. лв. за МСП, до 3 млн. лв. за големи предприятия.

Процедура „Развитие на стартиращи иновативни предприятия чрез подкрепа за внедряване на иновативни продукти, процеси и услуги“:

Обявяване на схемата: март 2010 г.

Срок за подаване на проекти: без краен срок

Допустими кандидати: български иновативни предприятия (създадени преди повече от 3 години към датата на подаване на проектното предложение)

Бюджет: 10 млн. евро (19 558 300 лв.)

Дял на финансовата помощ: 70% за малки предприятия, 60% за средни предприятия

Финансиране: от 50 хил. лв. до 1 млн. лв.

Процедура „Развитие на научния капацитет на български научни организации за приложни цели“:

Дата на обявяване: октомври - декември 2010 г.

Срок за подаване на проекти: три месеца след обявяването на схемата

Допустими кандидати: български научноизследователски организации

Бюджет: 20 млн. евро (39 116 600 лв.)

Дял на финансовата помощ: 85%

Финансиране: от 200 хил. лв. до 4 млн. лв.

Процедура „Създаване на нови и укрепване на съществуващи технологични центрове“:

Дата на обявяване: октомври - декември 2010 г.

Срок за подаване на проекти: без краен срок

Допустими кандидати: български научноизследователски организации

Бюджет: 20 млн. евро (39 116 600 лв.)

Дял на финансовата помощ: 70% микро и малки предприятия; 60% средни предприятия; 50% големи предприятия

Финансиране: от 300 хил. лв. до 4 млн. лв.

Процедура „Създаване на нови и укрепване на съществуващи офиси за технологичен трансфер“:

Дата на обявяване: октомври - декември 2010 г.

Срок за подаване на проекти: без краен срок

Допустими кандидати: научноизследователски организации, общини, областни управители, обществени или частни организации и предприятия (вкл. НПО)

Бюджет: 5 млн. евро (9 779 150 лв.)

Дял на финансовата помощ: 70% микро и малки предприятия; 60% средни предприятия; 50% големи предприятия

Финансиране: от 75 хил. лв. до 400 хил. лв.

Процедура „Предоставяне на консултантски услуги на предприятия в затруднение“:

Дата на обявяване: май - юни 2010 г.

Срок за подаване на проекти: три месеца след обявяването на схемата

Допустими кандидати: МСП, които не са били в затруднение към 1 юли 2008 г., но са изпаднали в затруднение след това в резултат от световната финансова и икономическа криза.

Бюджет: 1 млн. евро (1 955 830 лв.)

Дял на финансовата помощ: до 90%

Финансиране: за микро и малки предприятия - от 18 хил. лв. до 45 хил. лв., за средни предприятия - от 36 хил.лв. до 90 хил. лв.

Процедура „Създаване на мрежа от организации в подкрепа на бизнеса“:

Дата на обявяване: октомври - декември 2010 г.

Срок за подаване на проекти: без краен срок

Допустими кандидати: юридически лица с нестопанска цел, български висши училища, НПО и търговски дружества, предоставящи консултантски услуги на МСП

Бюджет: 5 млн. евро (9 779 150 лв.)

Дял на финансовата помощ: 95% - оперативна дейност, 50% - услуги; 5% - административни разходи

Финансиране: от 300 хил. лв. до 1.5 млн. лв.

Процедура „Въвеждане на енергоспестяващи технологии в предприятията“:

Дата на обявяване: октомври - декември 2010 г.

Срок за подаване на проекти: без краен срок

Допустими кандидати: МСП и големи предприятия от производствения сектор и сектора на услугите

Бюджет: 107 858 668 евро (210 953 218.63 лв.)

Дял на финансовата помощ: 70% микро и малки предприятия; 60% средни предприятия; 50% големи предприятия

Финансиране: от 50 хил. лв. до 1 млн. лв.

Процедура „Въвеждане на възобновяеми енергийни източници“:

Дата на обявяване: октомври - декември 2010 г.

Срок за подаване на проекти: без краен срок

Допустими кандидати: МСП и големи предприятия от производствения сектор и сектора на услугите

Бюджет: 97 979 112 евро (191 630 486.62 лв.)

Дял на финансовата помощ: 70% микро и малки предприятия; 60% средни предприятия; 50% големи предприятия

Финансиране: от 50 хил. лв. до 2 млн. лв.

Процедура „Финансови ресурси за развитие на предприятията“:

Цел: Подобряване на достъпа до финансиране на българските предприятия

Дата на обявяване: ще се определи след създаване на Холдинговия фонд

Допустими кандидати: гаранционни фондове, фондове за микрокредитиране, фондове за рисков капитал, банки

Бюджет: 200 млн. евро (391 млн. лв)

Финансиране: ще се определи от Холдинговия фонд

може да раздели на 6 равни части тези средства и да ги добави равномерно към следващите години до 2013 г.

Обсъжда се увеличение на авансовите плащания от Европейския социален фонд и от Кохезионния фонд, както и на финансовия праг за големи проекти, над който се иска одобрението на ЕК.

КАК ПОМАГА ОП „КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ“?

Програмата финансира пряко:

- *Създаване и внедряване на нови продукти, базирани на съвместни научно-приложни разработки, които да се приложат в производствения процес;*
- *Стартиране на собствен иновативен бизнес;*
- *Модернизация и технологично обновление;*
- *Въвеждане на енергоспестяващи технологии в производството;*
- *Разнообразяване на използваните енергийни източници;*
- *Повишаване на ефективността на бизнеса и достъпа до нови пазари чрез различни форми на бизнес-коопериране.*

Програмата подпомага развитието на предприятията и пазарните им предимства, като предоставя непряка помощ в областта на:

- *Подобряване достъпа до финансови ресурси за стартиране и развитие на бизнеса – чрез предоставяне на кредити, гаранции и дялов капитал от специализирани фондове;*
- *Предоставяне на професионални консултантски и информационни услуги;*
- *Разширяване на достъпа до външни пазари чрез предоставяне на съвременна и актуална информация, свързване с потенциални чуждестранни партньори и субсидии за участие в международни панаири и изложби.*

По линия на ОП има две форми на финансова подкрепа: грант - схеми за безвъзмездна помощ, и договори за услуги, доставки и ограничено строителство.

Нова стратегия на ЕК СЪКРАЩАВА ПЪТЯ НА И Н О В А Ц И И Т Е

ЕК оповести план за опростяване на процедурите за участие в научноизследователски проекти, финансирани от ЕС. Основната цел е участието в тях да стане прозрачно и привлекателно за най-добрите изследователи и иновативни дружества в Европа и извън нея. От решаващо значение за успеха на стратегията „Европа 2020“ на ЕС е да се гарантира пълното оползотворяване на европейския научноизследователски потенциал, като се има предвид необходимостта от укрепване на икономическото възстановяване и от разработване на нови източници за растеж и работни места в замяна на загубените вследствие на кризата.

Мойра Гейгън-Куин - комисар по научните изследвания и иновациите, заяви: „Нашите предложения са насочени към минимизиране на административната тежест в европейските научноизследователски програми. Трябва да привлечем за участие най-добрите изследователи и най-иновативните дружества, както и да им дадем възможност да се съсредоточат върху постигането на резултати, а не върху решаването на бюрократични проблеми. Това ще даде тласък на европейската икономика и ще спомогне за подобряване на качеството на живот. Преди всичко трябва да насърчаваме МСП за по-широко участие. Вярвам, че това може да се постигне без отстъпки по отношение на финансовия контрол. Призоваваме другите институции на ЕС да ни подкрепят за постигането на тази цел.“

Януш Левандовски - комисар по бюджета и финансовото планиране, добави: „При преразглеждането на Финансовия регламент тези идеи за опростено финансиране на научните изследвания ще бъдат подкрепени с конкретни правни предложения, които ще са от полза и в много други области на политиката. Нуждаем се от опростени правила, за да насърчим потенциалните получатели на безвъзмездни средства от ЕС, като МСП или НПО, да кандидатстват за тях. Опростяването означава по-добро обслужване на гражданите и предприятията от бюджета на ЕС.“

Първата част от стратегията на ЕК ще позволи подобрения по сегашната правна и регулаторна рамка, някои от които вече се осъществяват. Те включват, например, усъвършенствани информационни системи, по-последователно прилагане на правилата – по-специално за одит, и подобряване на структурата и съдържанието на „поканите за представяне на предложения“, в отговор на които научноизследователските организации кандидатстват за финансиране.

Втората част включва радикално опростяване на съществуващите финансови правила, като се запази ефективният контрол: например, чрез разширено използване на „методиката на средните разходи“, чрез която се избягва необходимостта да се отчитат поотделно и прецизно всички малки пера от разходите

по проектите. ЕК иска да позволи при финансирането на проекти от ЕС да се използват същите счетоводни методи като при националното финансиране на научните изследвания. Необходимо е решение на ЕП и на Съвета относно тези предложения.

Трето направление на промените ще обхване бъдещи рамкови програми за научни изследвания. Представените варианти включват преход към „заплащане според резултатите“, което би означавало, че на бенефициентите се плаща фиксирана еднократна сума за решаването на конкретна научна задача, като те ще трябва да доказват, че решението е ефективно, вместо да отчитат разходите по отделни пера.

Междувременно ЕК започна

МЕЖДИННОТО ОЦЕНЯВАНЕ НА 7РП,

което ще завърши през есента. Ето някои факти в аванс:

- 7РП се оказва много привлекателна за изследователската общност - от 2007 г. са получени над 33 000 предложения и финансирани близо 7000 проекта.
- В нея участват почти всички европейски университети.
- Въведени са нов гаранционен фонд и единна система за регистриране, така че организациите, кандидатстващи за финансиране по няколко проекта за няколко години, трябва да въведат само веднъж своите данни.
- Сега 8 от всеки 10 участници са освободени от предварителна проверка на финансовите им възможности, а 3 от всеки 4 участници - от представянето на официални финансови отчети, необходими за периодичните декларации за направени разходи.
- През 2007 г. ЕК създаде две нови изпълнителни агенции: Изпълнителната агенция за научни изследвания (REA) и Изпълнителната агенция на Европейския съвет за научни изследвания (ERC-EA). Европейският съвет за научни изследвания играе водеща роля в 7РП и присъжда безвъзмездни средства на проекти, водени от млади и утвърдени изследователи, като не се изисква в проектите да участват трансгранични консорциуми.

За повече информация: http://ec.europa.eu/research/fp7/index_en.cfm?pg=documents

В ЕС: ТЕХНОЛОГИИ НА БЪДЕЩЕТО

ЕК отделя с 20% повече средства на година за проучвания по програмата Бъдещи и възникващи технологии (FET). Така финансовият ресурс за изследвания на нови технологии в ЕС ще достигне 120 млн. евро годишно. Средствата, които ЕК ще вложи във високо рискови и експериментални научни изследвания за периода 2010-2013 г. са около 500 млн. евро.

„Във време на икономическа несигурност Европа трябва да инвестира смело в своето бъдеще. ЕК има намерение да удвои бюджета за изследвания на възникващи технологии до 2015 г. Добре е страните-членки да инвестират и повече собствени средства, за да подкрепят тази цел” - заяви комисарят по дигиталната политика Нели Крус.

Програма Бъдещи и възникващи технологии е част от 7РП и подкрепя дългосрочни научни изследвания и разработки на технологии от ново поколение. Сред проектите, които са финансирани по нея, е например, създаването на високоскоростна дигитална камера, която може да улови импулсите, преминаващи между мозъчните клетки, и да ги трансформира във видео с висока резолюция. Пионерски решения в областта на климатичните промени, социалните проблеми, консултацията на енергия или разпространението на болести също могат да се финансират чрез FET.

Общо 12 от вече реализираните проекти ще бъдат показани в ЕП в Страсбург, като част от специална изложба на възникващи технологии.

СТИМУЛИРАНЕ НА ЗЕЛЕНИ ТЕХНОЛОГИИ

ЕС създава нов фонд за стимулиране на новаторски зелени технологии. За финансиране ще могат да кандидатстват най-вече МСП, които развиват екологично чисти продукти и производство. Фондът засега разполага с 35 млн. евро и цели да даде първоначален тласък на фирмите, да им помогне да преодолеят пазарните бариери и се превърнат в лидери в зеления бизнес в Европа.

Успешните проекти трябва да са новаторски и да имат положително въздействие върху околната среда, да използват ефективно водните и енергийните ресурси. Те ще трябва още да увеличават постепенно дела от рециклираните материали в производството си и да създават качествени продукти с възможно най-малко въздействие върху околната среда. Приоритетни ще са проекти за производство на екоенергия и енергийна ефективност, включително за енергийна ефективност в индустрията и транспорта.

В България: ДОБРИ СИГНАЛИ

Неотдавна министърът на икономиката, енергетиката и туризма **Трайчо Трайков** заяви:

„Това, което винаги сме искали, е да се инвестира по начин, който е по-добър за бъдещето и стратегически да кажем за какво можем да харчим в бъдеще. Затова толкова настояваме при приемането на Стратегия „Европа 2020“ да има висок

процент за изследователска дейност. В България част от двигателите на растежа през последните 20 години, освен отраслите с ниска добавена стойност, е и шивашката текстилна индустрия. В момента конкуренцията в тези отрасли е толкова сериозна, че България е останала доста назад като конкурентоспособност. Това означава, че трябва да следваме предварително стратегически цели дори и да изглеждат трудно постижими.

Затова искаме да развиваме иновативни дружества и дейности, да постигнем почти двойно увеличение на добавената стойност, която идва от иновационни отрасли. В момента в България тя е 25%, а средната в ЕС - 45%”.

МС реши България да се присъедини към инициативата „ЕВРИКА“. Тя представлява система от механизми за намиране на партньор, разпространение на информация и друго обслужване на промишлените предприятия, научните и изследователските организации и университетите за сътрудничество в областта на приложно-технологичните изследвания.

Получаването на статут „проект на „ЕВРИКА“ е запазна марка за качество в Европа, гаранция за изследванията и сигурност за пазарна реализация. Едно от големите достойнства на инициативата е, че привлича рисков капитал за експериментиране на нови технологии в реална производствена и пазарна обстановка. 38 държави са пълноправни членки на „ЕВРИКА“: ЕС-27, Швейцария, Русия, Република Македония, Израел, Украйна, Турция и др.

КОНКУРС ЗА ЕКОИНОВАЦИИ

ЕК публикува покана за проекти за екоиновации, които ще се финансират с 35 млн. евро по Програмата за конкурентоспособност и иновации (ПКИ). Европейският комисар по околната среда Янез Поточник заяви: „Тази покана за иновативни проекти представлява блестяща възможност за европейския предприемачески талант да демонстрира нови идеи за намаляване на въздействието ни върху околната среда. Програмата за екоиновации в рамките на ПКИ показва, че екологосъобразните действия са икономически изгодни, като вече множество продукти и услуги демонстрират как конкурентоспособният икономически растеж може да се съчетае със защита на околната среда.“

Поканата обхваща четири основни области:

- рециклиране на материали
- строителни материали, отговарящи на изискванията за устойчиво развитие
- хранителни продукти и напитки
- екологосъобразен бизнес

Финансиране на проектите - до 50 %.

Поканата за предложения за проекти е насочена най-вече към МСП, които са разработили екологичен продукт, процес или услуга, успешно доказали се от техническа гледна точка, но които все още не са намерили своето място на пазара. Проектите ще се избират въз основа на новаторския им подход, потенциала им за

разпространение на пазара и приноса им за европейските политики за опазване на околната среда, по-специално в областта на ефективното използване на ресурсите.

Понастоящем в рамките на програмата се изпълняват 44 проекта, а други 45 ще започнат през тази година. Някои примери: оползотворяване на употребявани автомобилни гуми за производството на ценни изолационни материали, използване на насаждения от бамбук за пречистване на „сива“ вода, замяна на традиционните хартиени етикети с иновативни лазерни технологии.

Краен срок: 9 септември 2010 г.

С общ бюджет от около 200 милиона евро за периода 2008—2013 г. програмата за екоиновации в рамките на ПКИ подпомага първоначалното прилагане и по-нататъшното

пазарно проникване на устойчиво развити решения, които позволяват по-добро използване на природните ресурси в Европа. Програмата за екоиновации представлява „зелената част“ на Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации и допринася активно за Плана за действие в областта на екологичните технологии (ETAP).

За повече информация:

http://ec.europa.eu/environment/eco-innovation/application_en.htm

ГЛЪТКА ВЪЗДУХ ЗА БИЗНЕСА

136 мерки за облекчаване на бизнеса, одобрени от МС, ще намалят административната тежест с 20% до края на 2012 г. Те са разделени в няколко групи: обмен на информация между институциите, подаване на сведения по електронен и мрежов път, премахване на задължения за информиране, опростяване на терминологията и др. Основната част - около 80%, са от първите две групи.

При искане за издаване на сертификат за клас инвестиция, фирмите ще бъдат освободени от ангажимента да събират документи от различни държавни органи. Това ще прави администрацията по служебен път. На предприемачите ще бъде спестено и събирането на различни документи, когато кандидатстват за лиценз за без-

митна търговия, в концесионни процедури и търгове.

Администрацията може да събира служебно данни за актуално съдебно състояние на фирмата, регистрация по БУЛСТАТ, свидетелство за съдимост, удостоверение за първоначална данъчна регистрация, за липса на задължения към държавата и др. Дистанционно ще се подава уведомление за внос и износ на суровини за производство на оптични дискове, както и заявление за прекратяване на концесионен договор.

По-голямата част от правителствените мерки трябва да бъдат изпълнени до края на тази година, а крайният срок за реализация на всички 136 мерки е 31.12.2011 г. Напредъкът по тях ще се отчита на всеки три месеца.

УСПЕШНИ БИЗНЕС СРЕЩИ

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ бе сред съорганизаторите от Enterprise Europe Network на бизнес срещите Future Match 2010 по време на CeBit (ХанOVER, Германия) - най-голямото европейско изложение в областта на ИКТ. Въпреки икономическата криза, бизнес срещите и усилията на EEN привлякоха над 400 организации от 26 страни с интерес в трансфера на нови технологии и участие в съвместни международни проекти.

Българските консултанти на мрежата от фондация ПИК подпомогнаха подготовката и участието на пет български фирми в брокерските дни. Те представиха иновативни технологии, като интелигентна платформа за модернизирани на информационни системи, софтуерни решения в областта на туризма и търговията, системи за видео наблюдение и технологии за пренос на видео и звукови сигнали от мобилни устройства.

Представените български технологии предизвикаха голям интерес сред участниците и за българските фирми бяха организирани над 80 индивидуални и предварително уговорени срещи с потенциални партньори.

Във Future Match участваха над 400 организации от 26 страни и се проведоха 1360 срещи

Една от нашите фирми се включи в международен изследователски проект по 7РП на ЕК, други сключиха договори за разработка на нови решения.

За повече информация:

http://www.futurematch.cebit.de/p_index.php

Другото голямо изложение, в което участва Enterprise Europe Network, е Mobile World Congress 2010, Барселона - най-мощното в сферата на мобилните технологии. Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ отново предостави възможност на български фирми да проведат предварително уговорени срещи с представители на водещи фирми в тази област. Трите фирми, представляващи страната ни, представиха успешно иновативните си решения и вече са в процес на преговори с чужди партньори за бъдеща съвместна работа.

За повече информация:

http://mobile.b2bmatchmaking.com/p_index.php

За двустранните бизнес срещи по време на Mobile World Congress бяха публикувани 1070 профила за сътрудничество и се проведоха над 900 срещи

ПОЛЕЗНА ЕНЕРГИЯ ЗА МСП

EEN – БТПП изпълнява проекта „Change Chambers - Energy - SMEs – Търговски палати, подпомагачи интелигентната енергия за малки и средни предприятия“, финансиран от ЕК по програмата Intelligent Energy Europe. Целта е МСП да се запознаят с въпросите на енергийната ефективност и възможностите за използване на ВЕИ за задоволяване на собствени енергийни потребности, за производство и продажба на енергия, както и за проучване на текущото състояние и проблемите пред българските предприятия за прилагане на мерки за енергийна ефективност и използване на ВЕИ.

В рамките на проекта се организират обучения по енергийна ефективност за представители на МСП, като се акцентира върху:

- Изисквания и възможности за малкия и среден биз-

нес във връзка с новите промени в Закона за енергийна ефективност.

- Национални индикативни и индивидуални цели за енергийна ефективност и управление на енергийните разходи.
- Техническа и енергийна паспортизация, енергийни сертификати.
- Видове ВЕИ и технологии за преобразуването им, основни елементи на пазара, свързани със законодателството и тяхното приложение.

Проектът предвижда български фирми да бъдат одитирани за енергийна ефективност и да получат експертно предписание за оптимизиране на енергийните разходи.

За допълнителна информация: EEN - БТПП
www.bcci.bg/projectsBCCI.htm

ЕДНА ИДЕЯ И ЗА НАШИТЕ ФИРМИ

Представител на Enterprise Europe Network – Русе участва в среща на секторната група „Туризм и културно наследство“ към мрежата на EEN, на която бе изразен ясен интерес от представителите на Италия и Гърция към посещение на техни туроператори в Русе и регионите, за които EEN-Русе отговаря – Силистра, Разград, Велико Търново и Свищов. Вниманието им е привлечено от разнообразието от алтернативни форми на туризъм, които те предлагат – еко, културен, селски, орнитоложки и др.

Домакините от Испания организираха за представителите на EEN обиколка в района на Толедо, където активно се развива т. нар. индустриален туризъм. Той включва посещение и запознаване с работата на предприятия, които се занимават с типично за съответната държава или регион производство и представляват интерес за масовия турист - главно от секторите храни, луксозни стоки и занаяти. Индустриалният туризъм заема важно място в туристическия бранш на Испания и за неговото подпомагане и популяризиране са насочени усилията на всички национални, регионални и местни структури в подкрепа на бизнеса и туризма чрез

Индустриален туризъм – винарна Osborne представя работата си пред посетители

разработване на ръководства, пътеводители, проучвания, семинари и национални стандарти, които вече са приведени в практиката. За 2011 г. е планиран първият международен панаир за индустриален туризъм, на който домакин ще бъде Толедо.

За контакти: Илиана Драганова
een@ruse.bg, 082/ 821472, www.een.ruse.bg

ЦИФРИ & ФАКТИ

Консултантите на Enterprise Europe Network от екипа на фондация ПИК посетиха четири фирми в Хасково от секторите облекло и текстил, машиностроене и селско стопанство. Те ги запознаха с възможностите, които информационно-консултантската мрежа им предлага за популяризиране на тяхната дейност, продукти и технологични разработки в Европа, за търсене на партньори и участие в събития с двустранни срещи между фирми от определен стопански сектор.

Екипът на фондация ПИК проведе през последния

месец над 20 срещи с български фирми, които ползват услугите на мрежата, както и с фирми, които ще ползват възможностите, предлагани от Enterprise Europe Network по отношение на бизнес и технологично партньорство с чуждестранни фирми и организации.

10 фирми са проявили интерес за технологично и бизнес сътрудничество. Екипът на фондацията и центрове на Enterprise Europe Network в чужбина осъществиха връзката между тях и им помогнаха да бъдещо партньорство.

„ПРОГРЕС“ РАБОТИ ЗА БИЗНЕСА

През следващите 4 години ще бъдат отпуснати 100 млн. евро за финансиране за безработни, които искат да започнат собствен малък бизнес. Те ще имат достъп до средствата чрез механизми за микрокредитиране във всяка една от страните-членки. По-голямата част от парите се отпускат от действащата програма за насърчаване на заетостта Прогрес.

Новият механизъм за европейско микрофинансира-

не Прогрес (European Progress Microfinance Facility) беше одобрен от ЕП в края на миналата година с идеята да се даде шанс за собствен бизнес на хората, които са загубили работата си. Управлението на схемата за микрофинансиране се възлага на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и Европейския инвестиционен фонд. Микрокредитите, които могат да се отпускат чрез Прогрес са на стойност до 25 хил. евро.

Клиентът на фондация ПИК: ПОМОЩ В НУЖЕН МОМЕНТ

Няма накъде повече да се снишаваме

Като управител на иновативната малка фирма „Хани Плюс“, Живко Радев от години ползва услугите на фондация „Приложни изследвания и комуникации“ и на мрежата EEN. Той е инженер технолог с 35 годишен опит, фирмата си регистрира през 1994 г. с приоритетна дейност създаване на иновационни технологии и продукти за хранителната промишленост, общественото хранене и туризма. Има български патент за изобретение BG 65613 B1 от 2003 г. – „Метод за консервиране на млечнокисели продукти“.

- Вие сте клиент на фондация ПИК от много години. Защо? Какво Ви дава това партньорство?

- Лично за мен това е единствената организация, в която намирам реална помощ в сферата на иновациите и възможността за тяхната реализация. Трансфер на технологии у нас се извършва само чрез европейската мрежа, администрирана от фондацията. Аз друго място не знам. Участвам най-активно в дейността трансфер на технологии, в ежегодния Национален иновационен форум, в различни дискусии, следя новостите, използвам контактите, които ми дават фондацията и европейската мрежа. С тяхна помощ следя Седма рамкова програма и Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации, Оперативните програми. Бюлетин „Вести“ ми дава най-разбираемата и полезна информация за европейските фондове и актуалните конкурси за проекти. Ползата ми от сътрудничеството не е материална, а главно информационна, защото усещам, че тук се върши нещо реално в моята сфера на дейност.

- Използвате базата данни с оферти за нови технологии и технологичен трансфер. Споделете опита си с предприемачите, които още не познават тази възможност за търсене-предлагане на технологии и

партньорство.

- Аз използвам групата „Технологично търсене“. Системата ми на работа е следната: всеки понеделник

експертите публикуват офертите за търсене на технологии. Проверявам какво се търси и ако има нещо, което мога да предложа, правя разговор и системата се задейства. Досега всяка година имам поне по два реални контакта, работата по които напредва. Много съм доволен от сътрудничеството ми в тази дейност с Ангел Милев преди и сега с Калин Мутафчиев. Осъществил съм контакти с партньори от цяла Европа – от Дания до Португалия. Проблемът за малката българска фирма е, че не може да произведе и достави при заявка големи количества от крайно изделие. Аз мога да докажа производството си до мостра, но чуждите фирми искат гаранции за производството на продукта в достатъчно количество, за да се пусне на пазара и се провери реакцията на потребителите. Чувствам, че има недоверие към нас – за България се говори само лошо, а какво остава за една малка световно неизвестна фирма, която

ИЗОБРЕТЕНИЕТО НА ЖИВКО РАДЕВ

Методът за консервиране на млечнокисели продукти позволява дълъг срок на съхранение при обикновени и хладилни условия. Характеризира се с използването на специфична термична обработка, позволяваща получаването на нови групи млечнокисели продукти с дълъг срок на съхранение, като млечнокиселата база може да се смесва с плодове или зеленчуци и да се получават изделия с различна плътност (течни, меки и твърди). Методът позволява пълно оползотворяване на млечната суровина без вторични отпадни продукти.

Методът може да се приложи при производството на млечни продукти, консерви, напитки, детски храни, хлебарство и сладкарство, кулинария и др.

Той дава възможност за създаване на нови групи натурални и здравословни храни, в т.ч. и със съдържание на пробиотици.

ТЪРСИ СЕ:

- Дялово финансиране за съфинансиране на проект по ОПК - „Развитие на стартиращи иновативни предприятия чрез подкрепа за внедряване на иновативни продукти, процеси и услуги“
- Отдаване на лиценз или продажба
- Създаване на смесено дружество
- Рисков капитал

За контакти: Живко Радев, Хани Плюс ЕООД,
София 1233, п.к.76, тел/факс: 02/8320240, wedar@abv.bg

трябва да спечели доверие.

- Какво трябва да направи тази малка иновативна фирма в условията на криза – да се сниши, докато тя

отмине, или да приеме предизвикателството да се изправи срещу нея?

- Не виждам накъде повече можем да се снишаваме. Трябва вече да се изправяме, да се борим за пазара. Световният опит показва, че в условията на криза трябва да се залага на иновациите. Дори не чисто финансово, но фирмите трябва да се подпомагат и стимулират. За съжаление при нас това не се чувства. Чувал съм реплики: „Ние с важните неща не сме се оправили, пък вие говорите за иновации. Къде сега пък с тия иновации?“ А е доказано, че иновацията движи света.

- Има ли място за организациите за услуги и бизнес мрежите в условията на криза?

- Ако и тяхната помощ я няма... Полза безспорно има. Но само, ако имат подкрепата на държавата, могат да си свършат работата, която ще рефлектира върху бизнеса. Така че, ако държавата свърши поне 50% от това, които се обявява като намерения и програми, ситуацията коренно ще се промени. Ако държавата има политика, първо ще подкрепи тези организации и мрежи, а те от своя страна ще помагат на предприятията.

ИСТОРИЯТА НА ЕДНА ИДЕЯ

Разказ от първо лице

В края на миналата година в уеб пространството се появи туристическият сайт Tripi.bg, създаден от Иван Динков и Станислав Тошев по проект „ТЕХНОСТАРТ“ за насърчаване на иновационната активност на младите хора в България. Проектът е съвместна инициатива на Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и Програмата на ООН за развитие и се изпълнява от Проект JOBS и асоциация „Национална мрежа за бизнес развитие“. Идеята е на 27-годишния специалист по маркетинг и мениджмънт в телекомуникациите Иван Динков. Той сподели, че спечелена безвъзмездна помощ по проекта в размер 20 000 лв. е била решаваща за осъществяване на неговата мечта за собствен бизнес в област, която той харесва и за която все още има свободна ниша на туристическия пазар. Ето неговият емоционален разказ за раждането на една идея.

„Ще ви разкажа историята на една мечта, която много обичам и реализирам всеки ден. Ще ви разкажа историята на една идея, която спечели 20 000 лв. и промени живота на няколко човека. Ще ви разкажа историята на един сайт, който е създаден с много любов и с една цел - да бъде полезен на своите потребители. Това е историята на Tripi.bg.

В началото беше само идеята да направя нещо. Нещо ново и различно, което не само ще ми доставя удоволствие, но и ще помага на другите около мен. И естествено, ако е възможно, от Нещото да се печелят пари. Тогава ми хрумна - какво по-добро от това да създам моя фирма, която да промени пазара, да има уникални услуги и клиентите ѝ да я обичат безкрайно. Една новаторска фирма, която да не спира да се променя и винаги да е в крак с новостите или още по-добре, тя да създава новостите!

Направих проучване на световния интернет пазар, за да проверя каква е конкуренцията в локален и глобален мащаб за създаване на интернет сайт за туризъм. Поразрових се да разбера кои са най-посещаваните сайтове и си направих извода, че идеята ми е доста добра.

И така, започнах да я анализирам и да размишлявам от какво имам нужда, за да стартирам сайта. Естествено, първо някой трябва да го направи, а тъй като не исках да дам пари за това (а и нямах), реших, че ще е по-добре, ако мога да си намеря партньор, който да помага за създаването на сайта и поддръжката му. Станислав Тошев е мой приятел от ученическите години

в Пазарджик, познавам го много добре и му имам пълно доверие. А това е най-важното, когато се избира партньор.

Следващите дни се отдадох на търсене на различни програми, по които да финансирам моето начинание. Първоначално се ориентирах към „Проект 100“, отидох на представянето му в Пазарджик и там разбрах две важни неща: първо, не е за моя тип бизнес и второ, съществува проект „Техностарт“, който е за студенти или за току-що завършили студенти и е много подходящ за мен. Трябваше да напишем бизнес план, да планираме и опишем идеята си и след това да го защитим пред комисия.

Няколко седмици писах бизнес плана. Това е доста времеемка и трудна задача. Докато го писах, си дадох сметка за много неща, за които иначе надали бих се сетил. За голяма част от данните се наложи да се ровя в Интернет и да правя разни проучвания, а за други да чета правни и счетоводни форуми. Все пак мисля, че не може поне без една консултация при юрист и счетоводител. Любимата ми част са счетоводните изчисления. Това са три екселски таблици с хиляди колонки и редове и много формули. Започваш да си попълваш всички приходи и разходи месец по месец за две години и накрая виждаш дали ще си на печалба или загуба. Аз фалирах няколко пъти на хартия! Таблиците са много полезни за планирането. Доста си промених идеите за развитие на фирмата и разходите ни.

След като подадох документите в МИЕТ, следващите дни се развихри много голяма дискусия между нас за името на сайта. Прочетох разни книжки за това как се избира добро име на продукт/ фирма и написах списък с изисквания към името. И започнахме да мислим... Беше много забавно и продуктивно, изказаха се различни мнения и стигнахме до следните важни заключения: Сайтът ще се казва Triri.bg; ще си имаме аватар (характеризиращ ни герой), който ще е пчела и ще се казва Трипи. Обсъдихме как ще бъде изграждан сайтът и какво ще е първоначалното му съдържание, разговаряхме за маркетинга и за това как ще го популяризираме.

Големият ден дойде – защитата на бизнес плана ми пред комисия! Облякох си най-хубавия костюм, взех бизнес куфарчето, писалката и тефтера и тръгнах за интервюто ми в сградата на ООН в България. Бях доста нервен. Когато ме извикаха и влязох в една стая, онемях... Очаквах да съм пред комисия от 3-4 души, а те са оказаха десетина, подредени около дълга овална маса. Опитах се да кажа

някоя лека шега и всички започнаха да се представят. Декан от Техническият университет, мениджъри от Сиско и от Майкрософт - България, координатори по проект „Техностарт“, представители на ООН... леле, половината не ги запомних, направо свят ми се зави от информация. И после започнаха въпросите.

Тук подготовката си каза думата. Докато се подготвях, се опитах да предскажа въпросите на комисията и поведението ѝ. След това се подготвих много добре и имах готови отговори. Това се оказа добра стратегия, защото ми задаваха същите въпроси и аз имах отговорите в главата си. Интервюто продължи около 30 минути. Чувствах се като изцеден, но бях доволен от себе си.

Чакането на резултата продължи с дни, но и за миг не изгубих надежда. И!

Звъннаха ми от Майкрософт - България! Направил съм им много добро впечатление по време на защитата и ме поканиха да участвам в „Ден на Майкрософт“ в ТУ-София. Самият факт, че ми се обадиха, означава много за мен: 1. Бизнес контакти. 2. Признание - някой ме е забелязал. Супер!

Последва интересно събитие за млади предприемачи - Open Coffee Meeting. То се провежда всеки вторник в едно заведение в центъра и често на срещите идват и хора със свой бизнес и човек може да научи много полезни неща от тях. На такива места можете да намерите нови и интересни приятели и полезни бизнес контакти.

А когато ми съобщиха, че съм спечелил по „Техностарт“ финансиране на стойност 20 000 лв. за моята бизнес идея, толкова много се радвах, че не знаех какво и на кого да кажа. „Това е малка стъпка за човека, но голяма за човечеството!“ – си спомних думите на Армстронг, изречени на Луната, докато министърът на икономиката и енергетиката ми връчваше официално сертификата за спечеления проект. Готово, случи се, спечелихме!

Хайде сега на работа! Приятно е да виждаш плодовете на труда си. Чувството е страхотно, пожелавам на всеки да го изпита. И един съвет: четете повече, независимо на хартия или в Интернет, в наши дни има толкова много познание на разположение, което човек може да използва, че е направо умопомрачително“.

ПОСЛАНИЕТО НА АВАТАРА

Здравейте, аз се казвам Трипи. Знаете ли, че ние, пчелите, се отдалечаваме на повече от 14 км от кошери-те си, за да търсим нещо, което е изключително ценно за нас – меда. Вие хората също се отдалечавате на голямо разстояние от домовете си, за да събирате нещо много ценно за вас – спомени. В моя сайт ще ви помагам да намирате информация за своите пътувания и да запазвате спомените си.

Какво предоставя Triri.bg на своите потребители:

- Иновативна програма за организиране на екскурзии и пътувания
- Оферти за екскурзии и почивки
- Ползена информация за туристически дестинации
- Запазване на спомените от всяко пътуване (снимки, видео, разкази)
- Общуване и обмен на информация с приятели
- Речник с най-важните думи и фрази за улесняване на общуването

ТЕХНОЛОГИЧЕН ТРАНСФЕР, ИНОВАЦИИ И БИЗНЕС ПАРТНЬОРСТВО

<p>1. BCD ID20100506001 Руска фирма, специализирана в разработването на сложни система за обмен на електронни документи за начинаещи, търси партньори за търговски посредници.</p>	<p>12. BCD ID20100504014 Чешка фирма, специализирана в производството на антикорозионни агенти, търси дистрибутори и предлага подизпълнителство.</p>
<p>2. BCD ID20100505027 Немски кооператив на винопроизводители, произвеждащ класически бели и червени вина Пино във винарския регион Баден (в югозападната част на Баден-Вюртенберг), търси търговски посредници в Европа и други страни.</p>	<p>13. BCD ID20100504013 Полска фирма, работеща в ИТ сектора, търси възможности за партньорство. Малкото предприятие би желало да бъде подизпълнител – за тестване на ИТ програми, особено такива, свързани с банковия и финансов сектор.</p>
<p>3. BCD ID20100505026 Турска фирма, произвеждаща резервни части за автомобили, предлага аутсорсинг дейности. Турската фирма е отворена и за реципрочно производство.</p>	<p>14. BCD ID20100504010 Корейски производител на touch screen екрани търси партньор за дистрибуция и продажба на своите продукти. Фирмата е отворена също за производство на оригинално оборудване на даден производител. Типът екрани са устойчиви touch screens и обемни touch screens. Потенциалният партньор трябва да е фирма, която интегрира такива екрани и дисплеи в системи в следните области: индустриално и медицинско оборудване, POS системи (пост терминали в магазини, хотели и ресторанти), банкиране, игри и забавление, военни дейности, транспорт, будки с обществен достъп и образование.</p>
<p>4. BCD ID20100505001 Литовска фирма, специализирана в производството на маталорежещи машини (прес машини, машини за шлифоване), търси търговски посредници, подизпълнителски дейности и партньори за реципрочно производство. Фирмата се предлага също за продажба.</p>	<p>15. BCD ID20100504006 Литовско публично предприятие (исторически клуб), специализирано в организиране на различни изложения за национални изкуства и занаяти, търси търговски посреднически услуги.</p>
<p>5. BCD ID20100504055 Италианска фирма, специализирана в производството на повдигаща и обработваща техника, търси търговски посреднически услуги (агент, дистрибутор).</p>	<p>16. BCD ID20100504004 Литовски исторически клуб, специализиран в културен туризъм, търси търговски посредници.</p>
<p>6. BCD ID20100504047 Унгарска фирма, работеща в областта на архитектурата, предлага себе си като подизпълнител и търси партньори за съвместно предприятие за съвместна работа по европейски проекти.</p>	<p>17. BCD ID20100503040 Сръбска фирма, основана 1994, произвежда продукти, които могат да бъдат използвани във всички случаи на електромоторен старт, контрол и спиране. Поради това, продуктите са подходящи за абсолютно всички области на индустрията. Фирмата предлага посреднически услуги, но търси партньор за реципрочно производство и подизпълнителски дейности.</p>
<p>7. BCD ID20100504042 Унгарска фирма, работеща в областта на производствени технологии за продукти с еко дизайн от рециклирани материали, предлага изследване и технологични дейности.</p>	<p>18. BCD ID20100503018 Сръбска фирма, производител на технически врати, шкафчета и гардероби за дрехи, изработени от компактно дърво и алуминий, специализирана също в покрития за стени, търси представителни агенти на пазара в ЕС.</p>
<p>8. BCD ID20100504036 Немска фирма, предлагаща продажби и маркетинг за продукти като каросерии на камиони, товарни системи за камиони (кранове и др.) и ремаркета, търси партньори в Европа.</p>	<p>19. BCD ID20100503017 Арменска фирма, специализирана в производството на столове, маси, легла и спални комплекти от бук, както и полуготови продукти от бук за използване в производството на мебели, търси търговски посреднически услуги, реципрочно производство, както и подизпълнителски/ аутсорсинг дейности.</p>
<p>9. BCD ID20100504029 Литовска фирма, специализирана в обработката на неръждаема стомана и произвеждаща конвейерни системи и специализирано оборудване, търси търговски посреднически услуги и предлага сътрудничество с цел подизпълнителски и аутсорсинг дейности.</p>	<p>20. BCD ID20100503004 Турска фирма от Испарта, която произвежда и продава розово масло и голям набор от продукти за красота и козметични продукти, извлечени изцяло от розовия цвят, търси търговски посредници и франчайз и дистрибуция за своите продукти.</p>
<p>10. BCD ID20100504018 Чешка фирма, специализирана в производството на козметични продукти за кола, търси дистрибутори и предлага подизпълнителство. Фирмата е отворена за производство на продукти под марката на потенциален партньор.</p>	
<p>11. BCD ID20100504017 Чешка фирма, специализирана в производството на агенти за импрегниране на обувки и текстил, търси дистрибутори и предлага подизпълнителство.</p>	

Информационен бюлетин „Вести“ – издание на EEN - България

Издава: Фондация ПИК – координатор на EEN - България

Консултант: проф. д-р Марин Петров

Издателски съвет:

Ангел Милев – тел.: 973 30 00, e-mail: angel.milev@online.bg

Теодора Георгиева – тел.: 973 30 00, e-mail: teodora.georgieva@online.bg

Калин Мутафчиев – тел. 973 30 00, e-mail: kalin.mutafchiev@online.bg

Редактор: д-р Правда Добрева – e-mail: pravda.dobрева@online.bg

За контакти: София, ул. Ал. Жендов 5, e-mail: vesti@online.bg

Четете в Интернет: www.enterprise-europe-network.bg, www.finances.need.bg и www.fairs.need.bg

Вести

ИНОВАЦИИ И БИЗНЕС

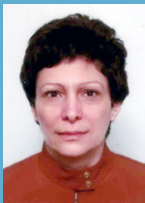
The Bulgarian economy will slowly take a turn for the better at the end of this year, driven mainly by exports, the European Commission's spring forecast indicated.

- For 2010 it forecast zero growth for Bulgaria, 2.3% inflation and 7.9% unemployment and a budget deficit shrinking to 2.8% of GDP from 3.9% last year;
- For 2011 the forecast indicated growth and inflation of 2.7% each, 7.3% unemployment, 2.2% budget deficit and a current account deficit of 5.2% of GDP.

The main challenge for Bulgaria is to guarantee a sustainable and quick process of catching up, the forecast said.

The Applied Research and Communications Fund (ARC Fund) invited entrepreneurs from different sectors of the Bulgarian economy with experience in funding from the EU Structural Funds, many of whom are also bearers of the Innovative Enterprise of the Year prize. They discussed issues such as how the European funds help them at a time of crisis, how they put the innovative potential in the country in motion, and how work on them should be improved to ensure effect for both the business and the state.

According to the entrepreneurs, OP Competitiveness has good intentions from the point of view of SMEs, the indicative annual working programme is good and activation in the work of the Ministry of Economy, Energy and Tourism can be felt. The representatives of SMEs made many suggestions for improving the work under OP Competitiveness.

Zhulieta Houbenova – adviser on European programmes at the Ministry of Economy, Energy and Tourism:

"How do we think to accelerate work on Operational Programme Competitiveness so as not to lose the planned funds? First, this year we shall announce 14 procedures for selection of project proposals to the total value of EUR 474 million, plus EUR 199 million under the JEREMIE financial instrument. The year 2010 is a high-gear one for the implementation of OP Competitiveness, which presupposes the development, submission, approval and contracting of many projects that can be implemented until the end of the programme period. An Analysis is currently under way as to which sub-sectors are leading for the Bulgarian economy so that we could direct the schemes under the programme towards them. Second, we are introducing changes in the application, evaluation and monitoring procedures."

Tomislav Donchev – Minister in charge of EU funds management:

"To date, compared to last year, the rate of payments under the Operational Programmes has increased sevenfold and the rate of contracting – by 1.5%. There are delays mostly in respect to payments under the OP Competitiveness, which can prove exceedingly unpleasant for the beneficiaries. We are considering the drafting of an EU Funds Bill with provisions for all processes involving their absorption in Bulgaria. Currently this is done with numerous documents and decrees of the Council of Ministers. A mechanism of penalties is also under discussion, relevant to cases of delayed payment to beneficiaries. The loss will be covered from the budget of the institution that is to blame for the delay."

OP Competitiveness implementation by 14.04.2010:

- Contracts in implementation – EUR 182,735,828
- Schemes of implementation in 2010 – EUR 674,337,780 (expected)
- For implementation in 2011 – 2013 – EUR 294,141,943
- Funds paid – nearly EUR 14 million

- Bulgaria has absorbed 21% of the funds from the European Regional Development Fund, followed by Spain, Italy and Malta.
- Under the Cohesion Fund Bulgaria has paid 10.5% of the funds, followed by Greece and Portugal.
- Bulgaria ranks last in the absorption of the money from the European Social Fund - 9%.

The Applied Research and Communications Fund was one of the co-organizers, together with Enterprise Europe Network, of the Future Match 2010 brokerage event during CeBit (Hanover, Germany) – the largest European fair in the field of ICT. EEN's Bulgarian consultants from ARC Fund assisted the preparation and participation of five Bulgarian companies in the brokerage event. They presented innovative technologies such as an intelligent platform for updating information systems, software solutions in the field of tourism and trade, video surveillance systems and technologies for video and sound transmission from mobile devices.

The Bulgarian technologies which were presented attracted considerable attention among the participants and 80 individual meetings with potential partners confirmed in advance were organized.

A representative of Enterprise Europe Network – Rouse participated in the Tourism and Cultural Heritage sector group with the EEN network, at which the representatives of Italy and Greece clearly expressed interest in a visit of their travel agents to Rouse and the regions for which EEN-Rouse is responsible – Silistra, Razgrad, Veliko Turnovo and Svishtov. Their attention was drawn by the variety of alternative forms of tourism offered in the area - eco, cultural, country, and ornithological, among others.

EEN – the Bulgarian Chamber of Commerce and Industry are implementing the project CHANGE - Chambers Promoting Intelligent Energy for SMEs, funded by the European Commission under Intelligent Energy Europe. The objective is to acquaint SMEs with the matters of energy efficiency and the opportunities for using renewable energy sources to meet their own needs, for the generation and sale of energy, as well as for studying the current condition and the problems faced by Bulgarian companies in applying energy efficiency measures and using renewable energy sources.

Under the project Bulgarian companies will be subjected to energy efficiency audits and will receive expert advice for streamlining energy costs.

ENTERPRISE EUROPE NETWORK – БЪЛГАРИЯ

- ИСКАТЕ ДА ИЗЛЕЗЕТЕ НА НОВИ ПАЗАРИ
- ТЪРСИТЕ БИЗНЕС ПАРТНЬОРИ
- ИМАТЕ НУЖДА ОТ НОВА ТЕХНОЛОГИЯ

ПОТЪРСЕТЕ НАШИТЕ УСЛУГИ

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ – координатор
София 1113, ул. Александър Жендов 5
тел.: 02/973 3000/431-437, факс: 02/973 3588
E-mail: arc@online.bg
URL: www.arcfund.net

Българска стопанска камара
София 1000, ул. Алабин 16 - 20
тел.: 02 93 209 11, 987 26 04
ierc@bia-bg.com
www.bia-bg.com

Център за иновации на БАН
София 1113, ул. Акад. Г. Бончев 10
тел.: 02/971 47 23, факс: 02/872 25 44
E-mail: stoynov@bas.bg
URL: www.bas.bg/ci/

Сдружение „Бизнес Информационен и Консултантски Център“ – Сандански
Сандански 2800, ул. Скопие 5
тел.: 0746/30549, факс: 0746/32403
E-mail: sandanski@barda.info
URL: www.bicc-sandanski.org

Бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия – Русе
Русе 7000, ул. Кресна 14
тел.: 082/821472, 834108, факс: 082/821472
E-mail: bsc@elits.rousse.bg, eic@ruse.bg
URL: www.bsc.ruse.bg, www.eic.ruse.bg

Търговско-промишлена палата – Добрич
Добрич 9300, ул. България 3, п.к. 182
тел.: 058/601472, факс: 058/601434
E-mail: cci@dobrich.net
een@cci.dobrich.net
URL: www.cci.dobrich.net

Търговско-промишлена палата – Стара Загора
Стара Загора 6000, ул. Раковски 66
тел.: 042/626297, 626033, 639627,
факс: 042/626297, 626033, 639627
E-mail: office@chambersz.com
URL: www.chambersz.com

Търговско-промишлена палата – Враца
Враца 3000, бул. Христо Ботев 24, п.к. 267
тел.: 092/660271, факс: 092/626308
E-mail: cci-vr@bitex.com
URL: www.cci-vratsa.org

Търговско-промишлена камара – Пловдив
Пловдив 4003, ул. Самара 7
тел.: 032/9089 80 до 99, факс: 032/908983
E-mail: eic@pcci.bg
URL: www.pcci.bg

Ямболска търговско-промишлена палата
Ямбол 8600, ул. Раковски 1, п.к. 291
тел.: 046/662939, факс: 046/665011
E-mail: ycci@bsbg.net
URL: www.yambiz.com

Фондация „ГИС - Трансфер Център“
София 1113, ул. Акад. Г. Бончев, бл. 4
тел.: 02/870 62 64, факс: 02/870 74 98
E-mail: office@gis-tc.org
URL: www.gis-tc.org

Българска търговско-промишлена палата
София 1058, ул. Искър 9
тел.: 02/8117505, 9811099, 9802189
факс: 02/9885067
E-mail: eic@bccibg
URL: www.bccibg

АРК консултинг ООД
София 1113, ул. Александър Жендов 5
тел.: 02/973 3000, факс: 02/973 3588
E-mail: arc@online.bg
URL: www.arcfund.net

www.enterprise-europe-network.bg
vesti@online.bg

<http://ec.europa.eu/enterprise-europe-network>

